

Jaarverslag Leerplicht

2009 - 2010

Inhoud

1. Inleiding.....	4
1.1 Leesinstructie jaarverslag Leerplicht 2009-2010	4
1.2 Doelstelling Leerplichtwet 1969	5
1.3 Uitgangspunten Leerplichtwet 1969.....	5
1.4 Verantwoordelijkheid binnen Leerplichtwet 1969.....	5
1.5 Instructie leerplichtambtenaar	7
2. Samenvatting	8
3. Missie en visie.....	9
3.1 Missie	9
3.2 Visie.....	9
4. Overzicht en werkwijze organisatie	10
4.1 Uitgangspunten en doelstelling.....	10
4.2 Taken en verantwoordelijkheden.....	10
4.2.1 Kerntaken leerplicht.....	10
4.2.2 Kerntaken medewerker leerplichtadministratie	10
4.2.3 Kerntaken applicatiebeheerder	11
4.2.4 Primaire functies leerplicht	11
4.3 Formatie	13
4.4 Beëdiging, opleiding, ambtsinstructie	16
4.5 Leerling-registratiesysteem	16
5. Statistische gegevens.....	18
5.1 Cijfermatige gegevens leerlingen	18
5.2 Scholen in Bergen.....	18
5.3 Inschakeling leerplicht	20
5.3.1 Absoluut verzuim (art 19, 22).....	20
5.3.2 Relatief verzuim (art.21).....	21
5.3.3. Luxeverzuim van de leerling (art.13a)	24
5.3.4 Schorsing van een leerling	24
5.3.5 Vrijstellingen en verlof	24

5.3.5.1	Lichamelijke of psychische omstandigheden (artikel 5 sub a, juncto art 7)	25
5.3.5.2	Richting van het onderwijs (artikel 5 sub b, juncto art 8)	25
5.3.5.3	Schoolbezoek buitenland (artikel 5 sub c, juncto art 9).....	25
5.3.5.4	Trekkend bestaan (artikel 5a).....	26
5.3.5.5	Vervangende leerplicht (artikel 3a en 3b).....	26
5.3.5.7	Vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15)	26
5.3.5.8	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO).....	27
5.3.6	Hulpverlening.....	27
5.3.7	Aantal overtredingen arbeidsverbod.....	28
6.	RMC/Voortijdig schoolverlaten.....	29
7.	Overlegstructuren, netwerken en samenwerkingsverbanden.....	32
7.1	Ingrado.....	32
7.2	Regionale samenwerking leerplichtambtenaren regio Noord Kennemerland	32
7.3	Regionaal Meldpunt- en Coördinatiepunt (RMC).....	32
7.4	Zorg Advies Team (ZAT)	32
7.5	Jeugdveiligheidsoverleg.....	33
7.6	Buurtnetwerk.....	33
7.7	Justitieel casusoverleg	33
7.8	Arrondissementsoverleg	34
7.9	Trajectbegeleiders	34
7.10	Jeugdwerkloosheid, Uvw, jongerenloket, ROC, SOZA.....	34
7.11	Wet Investeren in Jongeren (WIJ).....	35
7.12	Time-outvoorzieningen en projecten	35
7.13	Samenwerkingsverband VO (SWV VO).....	37
7.14	Weer samen naar school (WSNS).....	38
7.15	Inspectie van het Onderwijs	38
7.16	MEE Ondersteuning bij leven met een beperking	38
7.17	Bureau Jeugdzorg (BJZ).....	38
7.18	Verwijsindex risicjongeren (VIR)	39
7.19	Mens Centraal	39
8.	Wetswijzigingen en onderzoek regionale samenwerking	40
8.1	Sociale Verzekeringsbank (SVB)	40

8.2 Passend Onderwijs	40
8.3 Wijziging leerplichtwet 1969 en andere wetten	41
8.4 Regionale samenwerking	41
9. Tot slot	42
Bijlage 1 Verklaringenlijst en afkortingen	43
Bijlage 2 Instructie voor de leerplichtambtenaar van de Gemeente Bergen 2006	45
Bijlage 3 Leerplicht in cijfers	55

1. Inleiding

In de Leerplichtwet 1969 staat dat het college van Bergen jaarlijks aan de gemeenteraad een verslag uitbrengt over het, in het laatst afgesloten school- of cursusjaar, in de gemeente gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht én de resultaten daarvan.

Voor u ligt het jaarverslag leerplicht van de gemeente Bergen over het jaar 2009-2010. Het geeft een beeld van het schoolverzuim van leerplichtige / kwalificatieplichtige jongeren wonend in de gemeente Bergen en de inspanningen van het leerplichtteam. Daarnaast biedt het jaarverslag beleidsinformatie voor iedereen die betrokken is bij de Bergense jeugd. De wet geeft aan dat het college voor 1 oktober verslag uitbrengt aan de Raad. Het is helaas niet gelukt deze termijn aan te houden. Dit verslag is opgesteld als eindopdracht voor de cursus Leerplicht welke afgerond is in juni 2011. De wethouder Onderwijs heeft haar fiat hiervoor gegeven.

1.1 Leesinstructie jaarverslag Leerplicht 2009-2010

In dit eerste hoofdstuk is ingegaan op het doel en wettelijk kader van de Leerplichtwet. U leest hier wat het doel van de Leerplichtwet is, wie er verantwoordelijk zijn en aan wie het toezicht op de naleving is opgedragen. Het kader (de ambtsinstructie) waarbinnen de leerplichtambtenaar en de administratieve medewerker werken is hier benoemd. In hoofdstuk vier meer over de ambtsinstructie.

In hoofdstuk 2 vindt u een heel algemene samenvatting van dit Jaarverslag.

In hoofdstuk 3 is iets gezegd over de missie en visie voor wat betreft leerplicht binnen de gemeente Bergen.

In hoofdstuk 4 is uitgebreid ingegaan op de taken van de leerplichtambtenaar, de administratiemedewerker en de applicatiebeheerder. Er wordt uitleg gegeven over de formatie binnen de gemeente ten opzichte van de richtlijn van Ingrado. Gevolgde en nog te volgen opleidingen door de leerplichtambtenaar, benodigde beëdigingen voor het uitvoeren van de leerplichttaak en de ambtsinstructie worden verder op in dit hoofdstuk toegelicht. Last but not least wordt aandacht geschonken aan het leerlingen registratiesysteem.

In hoofdstuk 5 worden statistische gegevens nader uitgewerkt. De scholen binnen de gemeente zijn hier opgesomd. Een overzicht van leerlingenaantallen, woonachtig in onze gemeente, over de laatste vier jaar en een overzicht van de bezetting van de scholen, binnen onze gemeente, over de laatste negen jaar is hier opgenomen. Leerplichtgegevens betreffende taken opgenomen in de Leerplichtwet zijn per taak uitgelegd en de uitvoering gepresenteerd. Van de taken rond het VAVO kunt u hier kennismaken zoals ook nadere uitleg over hulpverlening binnen het onderwijs en de handswijze bij meldingen Kindermishandeling.

In hoofdstuk 6 vindt u informatie over de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, het convenant aanpak voortijdig schoolverlaten en wat een Voortijdig School Verlater is, Uitleg over het jongerenloket in Alkmaar en de uitvoering van de zomeractie.

In hoofdstuk 7 wordt een opsomming en nadere uitleg gegeven van de overlegstructuren waarbij leerplicht betrokken is. De samenwerkingsverbanden, ketenpartners, en digitale loketten worden benoemd en beschreven.

In hoofdstuk 8 is besproken welke wetswijzigingen dit jaar tot stand zijn gekomen en welke in voorbereiding zijn.

In hoofdstuk 9 wordt een dankwoord gericht aan de ketenpartners, andere samenwerkende personen en instellingen én in het bijzonder aan beide leerplichtambtenaren van de gemeenten Heiloo en Alkmaar.

In bijlage 1 vindt u de verklarende woorden- en afkortingenlijst.

In bijlage 2 is de ambtsinstructie 2006 voor de leerplichtambtenaar opgenomen

In bijlage 3 vindt u een overzicht van leerplicht in cijfers 2004-2005 t/m 2009-2010.

1.2 Doelstelling Leerplichtwet 1969

Het doel van de Leerplichtwet is dat jongeren zo goed mogelijk worden toegerust met kennis en vaardigheden, die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven. Zij beschermt jongeren tegen de belemmerende factoren, zoals kinderarbeid, die het recht op onderwijs nadelig kunnen beïnvloeden. De Leerplichtwet is inmiddels een belangrijk instrument geworden bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

1.3 Uitgangspunten Leerplichtwet 1969

Kinderen zijn vanaf de eerste schooldag van de maand volgend op de maand waarin ze 5 jaar worden volledig leerplichtig. De volledige leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere 16 jaar wordt of wanneer er 12 volledige schooljaren doorlopen zijn. Na de volledige leerplicht geldt voor jongeren zonder startkwalificatie tot hun 18e verjaardag de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht betekent dat jongeren een volledig onderwijsprogramma moeten volgen dat gericht is op het behalen van een diploma op havo-, vwo-, of mbo 2-niveau. Na het behalen van een dergelijk diploma heeft men een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. De handhaving van de kwalificatieplicht sluit aan bij de handhavingssystematiek van leerplicht. De Leerplichtwet 1969 is op 1 augustus 2007 gewijzigd met o.a. de uitbreiding betreffende de kwalificatieplicht. Dit is één van de maatregelen die het kabinet heeft genomen om schooluitval tegen te gaan. Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet heeft primair het karakter van maatschappelijke zorg. Daar waar binnen het kader van de zorg onvoldoende resultaat kan worden geboekt, is justitieel optreden het sluitstuk.

1.4 Verantwoordelijkheid binnen Leerplichtwet 1969

De Leerplichtwet draagt de verantwoordelijkheid van de uitvoering op aan zowel de gemeente als de school, ouders/verzorgers en de leerling zelf. Het toezicht wordt opgedragen aan het college van Bergen. Hieronder is een overzicht van de verantwoordelijkheden, genoemd in de Leerplichtwet, opgenomen. Zij zijn benoemd per verantwoordelijk orgaan c.q. de verantwoordelijke perso(o)n(en).

Ouders / verzorgers

Leerplichtig zijn betekent dat ouders/verzorgers/meerderjarige jongeren verplicht zijn om ervoor te zorgen dat hun kind/de jongere als leerling bij een school/onderwijsinstelling staat ingeschreven en deze daadwerkelijk bezoekt. Vanaf 12 jaar wordt de leerling zelf medeverantwoordelijk voor het bezoeken van de school/instelling.

Daarnaast zijn ouders/verzorgers/meerderjarige jongeren verantwoordelijk voor:

- verzoek vervangende leerplicht voor de onder hun verantwoording vallende jongere die
  1. tenminste de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt en waarvan naar hun oordeel is komen vast te staan, dat hij niet geschikt is volledig dagonderwijs aan een school te volgen;
  2. in het laatste schooljaar als deelnemer wil worden ingeschreven op een instelling in plaats van de inschrijving als leerling op een school;
- melden van vrijstelling voor inschrijving op een school wanneer
  1. er sprake is van lichamelijke of psychische ongeschiktheid;
  2. zij bezwaren hebben tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen;
  3. de jongere staat ingeschreven op een school buiten Nederland en deze regelmatig bezoekt
  4. zij een trekkend bestaan leiden en de jongere hen vergezelt;
- melden of verzoeken vrijstelling geregeld schoolbezoek wanneer
  1. er sprake is van een automatisch vrijstelling (melden) van maximaal vijf uren per week van een vijfjarige jongere
  2. er naast de automatische vrijstelling onder 1 er sprake is van (aanvragen) nog eens maximaal vijf uren per week vrijstelling;

3. de jongere wegens ziekte verhinderd is de school te bezoeken;
4. de jongere wegens het vervullen van plichten voortvloeiende uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school te bezoeken;
5. de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders/verzorgers slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan;
6. de jongere door gewichtige omstandigheden verhinderd is de school te bezoeken;
7. de kwalificatieplichtige jongere op andere wijze voldoende onderwijs volgt.

Het hoofd van de school/ onderwijsinstelling heeft de verplichtingen:

- binnen 7 dagen de leerplichtambtenaar van een woongemeente van een leerling in kennis stellen van een in- of afschrijving;
- wanneer een leerling van school wordt verwijderd meldt de directeur dit terstond aan de leerplichtambtenaar;
- voordat afschrijving van een leerling geschiedt dient de school zich ervan te vergewissen dat de leerling elders is ingeschreven;
- melden van ongeoorloofd schoolverzuim:
  - schooldirecteuren van basisscholen dragen de verantwoording voor het feit dat ongeoorloofd schoolverzuim wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de desbetreffende leerling staat ingeschreven;
  - schooldirecteuren van bekostigd voortgezet onderwijs dragen de verantwoording voor het feit dat ongeoorloofd schoolverzuim wordt gemeld bij het verzuimloket van **Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)**;
  - schooldirecteuren van onbekostigd voortgezet onderwijs dragen de verantwoording voor het feit dat ongeoorloofd schoolverzuim wordt gemeld aan de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de desbetreffende leerling staat ingeschreven;
- het jaarlijks doen van opgave aan Onze Minister van het schoolverzuim aan zijn school of instelling;
- het in kennis stellen van de leerplichtambtenaar van een leerling die de school voortijdig verlaat;
- bij vervangend onderwijs de leerplichtambtenaar het programma leren/werken, opgesteld voor een leerling die niet de gangbare lessen volgt overhandigen;
- beslissen over de uitvoering van diverse vrijstellingsgronden van geregeld schoolbezoek;
- de leerplichtambtenaar alle inlichtingen geven die nodig zijn bij de uitvoering van de leerplichttaak;
- zorg voor de leerling;
- schoolplan/schoolgids opstellen.

Burgemeester en wethouders zijn belast met:

- het toezicht op het naleven van de Leerplichtwet. Zij wijzen daartoe één of meerdere ambtenaren aan;
- het opstellen van een instructie voor de leerplichtambtenaar;
- maatschappelijke zorg;
- administratieve taken;
- opsporingsbevoegdheid;
- beoordelen en beslissen over vervangende leerplicht;
- het verlenen van vrijstelling wegens volgen van ander onderwijs;
- de controle absoluut schoolverzuim;
- het melden van de status van de behandeling van het ter zake van de leerling gemelde verzuim in het verzuimloket van DUO -aan Onze Minister -;
- het raadplegen van het verzuimregister omtrent leerling uit gemeente daar gemeld;
- het jaarlijks, voor 1 oktober, uitbrengen van verslag aan de Raad over het in het laatst afgesloten school- of cursusjaar in de gemeente gevoerde beleid inzake de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht en de resultaten daarvan;

- het doen van opgave aan Onze Minister van de omvang en behandeling van het aan hen gemelde schoolverzuim in de gemeente.

In de Leerplichtwet wordt gesproken over taken en bevoegdheden van burgemeester en wethouders en soms over taken en bevoegdheden van de leerplichtambtenaar. Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 is opgedragen aan het College van Burgemeester en Wethouders. Zij wijzen daartoe één of meerdere ambtenaren aan die met de feitelijke uitoefening van dit toezicht worden belast. De uitvoering van de taak van het college, om een ambtenaar aan te wijzen is in 2009 gemandateerd aan het hoofd van de afdeling Burgers en Bedrijven.

1.5 Instructie leerplichtambtenaar

In de Leerplichtwet wordt het college van burgemeester en wethouders opgedragen om een instructie vast te stellen voor de leerplichtambtenaar. In 2006 is de ambtsinstructie vastgesteld waarin de richting aangegeven wordt aan de wijze waarop de leerplichttaken, ook de administratieve, in de gemeente uitgevoerd moeten worden. (Zie bijlage 3)

2. Samenvatting

Het college van Burgemeester en Wethouders is binnen de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht en het naleven van de Leerplichtwet. Jaarlijks brengt zij verslag uit aan de gemeenteraad. Voor de uitvoering van de taken wordt door het college een leerplichtambtenaar aangewezen welke binnen de kaders van een door het college vast te stellen instructie haar taken uitvoert.

Een veel omvattend takenpakket waarbij vele instanties betrokken zijn en een grote verscheidenheid aan vakkennis benodigd is wordt in dit verslag grotendeels beschreven. Het doel van de leerplichtwet en het belang van het convenant aanpak voortijdig schoolverlaten brengen meer en meer werk met zich mee.

Leerplicht in cijfers

De cijfers van de periode 2009-2010 worden in bijlage 3 overzichtelijk gepresenteerd naast de gegevens van voorgaande jaren. In hoofdstuk vijf van dit verslag wordt hier dieper op ingegaan.

Veel tijd is dit schooljaar besteed aan het op peil brengen en houden van de kwaliteit van kennis de leerplichtambtenaren. Met behulp van de gemeenten Heiloo en Alkmaar is dit gelukt. Zij hebben ondersteuning geboden bij de BOA taken. Leerplicht heeft 243 dossiers behandeld variërend van eenvoudige tot zwaardere casussen. Hierbij valt onder andere te denken aan het verstrekken van informatie aan ouders en scholen, het schrijven van een waarschuwingsbrief bij vaak te laat komen, het onderzoeken van absoluut verzuim, luxe verzuim en signaal verzuim met de daarbij behorende contacten met ketenpartners en in uiterste gevallen het opstellen van processen-verbaal. Ook zijn er verschillende soorten vrijstelling verleend waarvoor het nodige onderzocht is. Het aantal dossier in 2008-2009 was 287, maar dit was een explosieve toename in vergelijking met voorgaande jaren. Wel was er toen een groei te zien, maar meer dan de 210 dossiers in 2007-2008 was er voorheen niet.

Voor de komende jaren staat de nieuwe wetgeving Passend Onderwijs hoog op de landelijke politieke agenda. Vanwege het Passend onderwijs worden veel problemen voorzien. De bezuinigen die hierbij gerealiseerd moeten worden maken de scholen erg voorzichtig met het aannemen van leerlingen. Zij weten dat ze het straks met minder geld en minder leerkrachten moeten doen. De zorgplicht die een school heeft ten opzichte van alle leerlingen maakt dat het extra budget voor kinderen met een handicap of een beperking niet meer voorhanden is. Scholen zullen deze kinderen om die reden vaker niet aannemen. Meer kinderen worden daarmee absoluut verzuimer en komen bij leerplicht terecht waar de gevolgen van deze thuiszitter een grote impact zullen hebben.

In 2010-2011 zal verder uitwerking gegeven worden aan het bestrijden van vervroegd school verlaten. In nauwe samenwerking met de ketenpartners binnen de **Zorg Advies Teams (ZAT)** zal preventief gewerkt worden. Het daar, in het ZAT, opgebouwde netwerk maakt dat ook buiten het overleg om de ketenpartners elkaar sneller weten te vinden.

3. Missie en visie

De gemeente Bergen heeft geen missie of visie vastgesteld. Er is gewerkt vanuit onderstaand gedachtegoed. Er zal de komende jaren gewerkt worden aan een duidelijkere missie en visie, die aan het college worden voorgelegd.

ONDERWIJS: RECHT OF PLICHT?

3.1 Missie

Voor het schooljaar 2009-2010 heeft leerplicht een tweeledige missie. Enerzijds het belang de kwaliteit van toezicht en handhaving omtrent leerplicht en kwalificatieplicht op peil te brengen en anderzijds het lokaal en regionaal beleid ten aanzien van het voortijdig schoolverzuim kwalitatief en kwantitatief op peil houden. Het terugdringen van vroegtijdig schoolverzuim staat landelijk hoog op de politieke agenda.

3.2 Visie

Om de kwaliteit van de handhaving leerplicht te behouden vragen we de gemeenten Heiloo en Alkmaar ondersteuning. Twee leerplichtambtenaren uit die gemeenten zijn tijdelijk aangewezen als leerplichtambtenaar met buitengewoon opsporingsbevoegdheid. De leerplichtambtenaren van de gemeente Bergen volgen om de beurt de opstapcursus Leerplicht en één van hen volgt de opleiding Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA). Op 1 februari 2010 is de leerplichtambtenaar Bergen op het Politiebureau Alkmaar beëdigd tot BOA. Voor het volgend schooljaar staat de opleiding Leerplichtambtenaar op de planning.

Ter bevordering van het terugdringen voortijdig schoolverzuim in Noord-Kennemerland is 19 mei 2008 het convenant "Voortijdig Schoolverlaten Voorkomen" ondertekend door alle vo- en mbo-schoolbesturen, gemeenten en de minister van OC&W. Daarin is afgesproken dat iedere convenantpartner zich in de schooljaren 2007 t/m 2011 inspant om het aantal voortijdige schoolverlaters (VSV-ers) met 40% terug te dringen ten opzichte van het peiljaar 2005-2006. Hierin is nauw samengewerkt met de regiogemeenten. Deze ambitie is inmiddels bijgesteld zie voor meer informatie hoofdstuk 6 van dit verslag

4. Overzicht en werkwijze organisatie

4.1 Uitgangspunten en doelstelling

De uitvoering van de Leerplichtwet is binnen de gemeente Bergen na de reorganisatie, per 1 september 2009, ondergebracht bij de afdeling Burgers en Bedrijven, Werk Inkomen en Zorg. Leerplichtige leerlingen en kwalificatieplichtige leerlingen binnen het Voortgezet Onderwijs, wonend of verblijvend in de gemeente Bergen behoren tot de verantwoordelijkheid van de leerplichtambtenaar van de gemeente Bergen. Bij de afdeling Onderwijs, Preventie en Zorg van de sector Samenleving van de gemeente Alkmaar zijn de kwalificatieplicht taken, voortvloeiende uit deze wet, voor de jongeren van 16- en 17 jaar binnen het MBO voor de gehele regio Noord- Kennemerland ondergebracht.

4.2 Taken en verantwoordelijkheden

4.2.1 Kerntaken leerplicht

- besluitvormende functie inzake:
  - a. vervangende leerplicht (art. 3 LPW);
  - b. verlof voor meer dan 10 schooldagen (art. 11g LPW);
  - c. vrijstelling voor kwalificatieplichtige leerlingen wegens het volgen van ander onderwijs (art. 15 LPW).
- onderzoek naar:
  - a. absoluut verzuim;
  - b. relatief verzuim (luxe verzuim en signaalverzuim);
  - c. rechtmatigheid beroep op vrijstelling (art. 5 en 5a LPW).
- opsporingsbevoegdheid
- toezicht en handhaven
- melden overtreden arbeidstijdenverbod
- proces-verbaal opstellen wanneer nodig (ouders/verzorgers, leerling vanaf 12 jaar, meerderjarige leerling, hoofd van school)

4.2.2 Kerntaken medewerker leerplichtadministratie

- registreert in Key2Onderwijs (het leerlingenadministratiesysteem): in- en afschrijvingen bij de scholen, archiveert de onderliggende stukken en heeft hiervoor waarnodig contact met de scholen/instellingen;
- controleert in het leerlingenadministratiesysteem op absoluut verzuim en schrijft waar nodig de ouders aan ter aanvulling van de gegevens;
- houdt de gegevens in de leerlingenadministratie actueel (Key2Onderwijs krijgt via het data distributie systeem (DDS) mutaties binnen vanuit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA));
- vergelijkt 1 oktober lijsten (overzicht leerlingen) van de scholen met het leerlingenadministratiesysteem;
- verstuurt standaard rappelbrief naar alle scholen in Nederland, bekend binnen onze leerlingenadministratie, wanneer 1 oktober lijst niet is ontvangen;
- zet onderzoek uit bij de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) wanneer verschil wordt geconstateerd tussen de gegevens bekend bij leerplicht en de gegevens in het GBA;
- voert de gegevens in en zorgt voor gegevensbeheer, zodat de gegevens die voor de leerplichtambtenaar belangrijk zijn geteld en uitgedraaid kunnen worden.

Onderstaande wettelijke taak is door onderbezetting bij de leerplichtadministratie niet uitgevoerd dit schooljaar:

- stuurt, bij verhuizing van een leerling, de administratieve gegevens (de schoolhistorie) naar de nieuwe woongemeente.

Onderstaande service aan de burgers van de gemeente Bergen is niet uitgevoerd, omdat niet duidelijk was of dit gebruikelijk is binnen onze gemeente en wie deze taak dan uitvoert.

- schrijft ouders van 3-jarigen en 4-jarigen aan ter voorbereiding op hun schoolkeuze.

4.2.3 Kerntaken applicatiebeheerder

- pleegt onderhoud aan en zorgt voor een optimale werking van het softwarepakket Key2Onderwijs waarin de leerlingenadministratie wordt bijgehouden;
- draait overzicht uit benodigd voor de uitvoering, het management en het beleid van leerplicht ;
- waar nodig overlegt hij met de leverancier van het softwarepakket en de gebruikers.

4.2.4 Primaire functies leerplicht

De leerplichtambtenaar heeft toegang tot de scholen en is bevoegd personen te horen, ook wanneer deze buiten hun ambtsgebied hun woon- of verblijfplaats hebben. De taken van de leerplichtambtenaar zijn zeer divers. Deze zijn te onderscheiden in de verschillende functies, die een leerplichtambtenaar in feite bekleedt. Uitgesplitst (maar vaak lopen ze door elkaar heen) zijn de volgende functies te herkennen:

- 1. maatschappelijke zorgfunctie:** (o.a. begeleiding en verwijzen naar ketenpartners in de maatschappelijke zorgsector van jongeren en scholen)
het toezicht op de naleving van de leerplichtwet zal primair het karakter moeten dragen van maatschappelijke zorg. De inhoud van de functie van de leerplichtambtenaar is er vooral op gericht om belemmeringen weg te nemen voor jongeren, die zoals ieder kind recht hebben op onderwijs, maar daar niet aan toe kunnen komen;
- 2. registrerende functie:** (o.a. administratie/dossiervorming, opstellen jaarverslag, maken diverse rapportages en verslaglegging)
de leerplichtambtenaar registreert de gegevens van leerlingen. Hiervan worden dossiers aangelegd. Er worden rapporten opgesteld naar aanleiding van huisbezoeken, schoolbezoeken en gesprekken met ouders, leerlingen en instanties;
- 3. controlerende functie:** (o.a. melding schoolverzuim)
het is de taak van de leerplichtambtenaar erop toe te zien dat alle jongeren/leerlingen staan ingeschreven op een school en die ook daadwerkelijk bezoeken. Controle van in- en afschrijvingen op een school, verzuimregistratie, ondersteunen applicatiebeheer en een deel van de administratie horen daarbij. Door de verantwoordelijkheid van zowel ouders, jongeren en scholen in 1969 in de wet te benadrukken worden de mogelijkheden op toezicht vergroot;
- 4. justitiële functie:**
de leerplichtambtenaar is belast met de opsporing van de bij deze wet strafbaar gestelde feiten, onverminderd artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering. Als de

schoolleiding melding maakt van verzuim, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in en probeert de ouder en jongere te stimuleren het verzuim te beëindigen. Dat geldt tevens als, uit b.v. de administratie, blijkt dat een kind niet staat ingeschreven op een school. De leerplichtambtenaar kan besluiten een Halt-afdoening (mini proces-verbaal) of een proces-verbaal op te leggen. Voor het opmaken van een proces verbaal dient de leerplichtambtenaar bevoegd opsporingsambtenaar te zijn;

- 5. besluitvormende functie:** (o.a. op grond van diverse wetsartikelen)
de artikelen in de Leerplichtwet en Onderwijs wetten geven de richting aan de grond waarop beslissingen worden genomen. De leerplichtambtenaar is bij attributie verantwoordelijk voor verloftoekenning voor meer dan 10 dagen bij (andere) gewichtige

omstandigheden. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft haar taken (o.a. toestaan vervangende leerplicht) in de Leerplichtwet gemandateerd aan de leerplichtambtenaar;

- 6. voorlichtende functie:** (o.a. folders voor ouders, scholen, jongeren) inzicht verschaffen over het belang van onderwijs en de leerplicht en daarmee direct het verband met spijbelen, verzuim en voortijdig schoolverlaten. Onder spijbelen valt het kwadenjongensachtige gedrag van een enkele keer uitproberen en onder verzuim, ook wel signaalverzuim genoemd, verstaan we de ernstigere vorm van afwezigheid, waarbij achterliggende problematiek de oorzaak is);
- 7. organiserende functie:** het organiseren van activiteiten met betrekking tot bijvoorbeeld de “Dag van de Leerplicht”, actieweken die door het Ministerie van Onderwijs geadviseerd worden etc.

Dag van de Leerplicht

Donderdag 18 maart 2010 was uitgeroepen tot de landelijke ‘Dag van de plicht’. Het thema was “School? Bekijk ‘t... eens anders!”. Deze landelijke dag is een initiatief van het programma Handhaven op Niveau. Dit programma is vanuit het Ministerie van Justitie en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gestart om de handhaving van wettelijke regels in Nederland verder te stimuleren. Gemeente Bergen heeft ook deelgenomen aan de dag van de Leerplicht. Er is gekozen voor een actie binnen het basisonderwijs. Bij alle basisscholen in Bergen zijn posters over de dag van de Leerplicht afgeleverd om via de prikborden de ouders en de kinderen te informeren over de dag. De burgemeester heeft samen met de leerplichtambtenaren een bezoek gebracht aan groep 8 van de van Reenen basisschool en met de leerlingen aan de hand van stellingen gesproken over leerplicht en ongeoorloofd verzuim ;
- 8. preventieve functie (voorkomen van verzuim):** deze functie heeft samen met de curatieve functie de hoogste prioriteit binnen het leerplichtbeleid. Het voorkomen dan wel stopzetten van schoolverzuim is ongetwijfeld de meest effectieve wijze om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Verzuim is doorgaans het signaal tot een onderliggende problematiek en de eerste fase in het proces tot afhaken van de leerling. De taak van het onderwijsveld is om tijdig een dergelijk signaal te erkennen en om te buigen en zo nodig de leerplichtambtenaar hiervan op de hoogte te stellen. In geval van verzuim, problemen of aanvragen voor vrijstellingen of voortijdig schoolverlaten verleent de leerplichtambtenaar hulp aan leerlingen, ouders/verzorgers en de scholen. Samenwerking met scholen en hulpverlenende instanties is van groot belang. De leerplichtambtenaar heeft zitting in de Zorg Advies Teams (ZAT) van de voortgezet onderwijs scholen en de buurtnetwerken van de basisscholen;
- 9. curatieve functie:** (o.a. behandeling schoolverzuim, conflicthantering). jongeren die recht hebben op onderwijs maar niet geregeld aan dat onderwijs deelnemen, hebben recht op hulp. De hulp moet gericht zijn op het ondervangen c.q. wegnemen van de oorzaak van het verzuim, ook wanneer die gelegen is in hun eigen gedrag. In de meeste gevallen is schoolverzuim een symptoom van achterliggende problemen. Voor wat betreft de problemen op het gebied van verzuim begeleidt en motiveert de leerplichtambtenaar de jongeren, hun ouders/verzorgers en de school. Bij specifieke problematiek wordt doorverwezen naar hulpverlenende instanties als de jeugdhulpverlener, de GGZ, het algemeen maatschappelijk werk, de Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg e.a.;
- 10. signalerende functie:** (o.a. groepsvorming op het gebied van criminaliteit in de gemeente) in een zo vroeg mogelijk stadium moeten zorg- en/of risicoleerlingen worden gemeld bij de leerplichtambtenaar. Daartoe worden contacten met de jeugdcoördinator van de

politie en de coördinator jongerenwerk van de Stichting Welzijn onderhouden. De leerplichtambtenaar neemt deel aan het Jeugdveiligheid Overleg (JVO);

11. samenwerkende functie:

in het belang van de uniforme aanpak van verzuim, voortijdig schoolverlaten informatievoorziening en meldingen vindt regionaal overleg plaats middels het regionaal leerplichtoverleg binnen het samenwerkingsverband Noord-Kennemerland. Dit samenwerkingsverband is opgezet in het kader van de RMC-functie. In het belang van uniforme aanpak op het juridische vlak is er het arrondissementsoverleg met hieraan gekoppeld het buitengewoon opsporingsambtenarenoverleg waaraan de leerplichtambtenaar deel neemt;

12. netwerkfunctie:

ontwikkelen en participeren in een netwerk van ketenpartners is van belang om slagvaardig oplossingen te kunnen vinden. Onderwijs-, welzijns- en hulpverleningsinstellingen en justitie gericht op de uitvoering van de Leerplichtwet;

13. regiefunctie:

verzuim of dreigend verzuim is vaak een signaal voor dieper liggende problematiek. Bij het oplossen van deze problematiek dienen meerdere instanties betrokken te worden;

14. stimulerende functie:

nieuwe ontwikkelingen binnen het onderwijs die nakoming van de Leerplichtwet bevorderen uitdragen aan belanghebbenden;

15. toezicht scholen / onderwijsinstellingen:

de leerplichtambtenaar heeft in het kader van de leerplicht recht alle benodigde informatie op te vragen aan het hoofd van een school. Blijkt uit de administratie dat betrokken hoofd in gebreke blijft dan kan de leerplichtambtenaar besluiten een proces verbaal op te maken. Deze functie wordt vaak niet uitgevoerd vanwege het relationele probleem dat kan ontstaan;

16. VAVO-aanvragen:

de leerplichtambtenaar behandelt aanvragen (op basis van de hardheidsclausule) voor het door de gemeente bekostigde volwassenenonderwijs (VAVO);

17. beleid:

de leerplichtambtenaar onderhoudt contact met de beleidsmedewerker van Jeugd/ Onderwijs en de CJG coördinator.

4.3 Formatie

De gemeente Bergen heeft, op 1 september 2009, de medewerker Welzijn benoemd met het beoogde doel deze aan te wijzen als leerplichtambtenaar. De vorige leerplichtambtenaar heeft elders een functie aanvaard. Zonder inwerkperiode is de medewerker Welzijn gestart met een oriëntatie op het gebied van leerplicht en heeft daar waar nodig de handen uit de mouwen gestoken om de taken uit de Leerplichtwet zo goed mogelijk uit te voeren. Een lokaal opgestelde doelstelling was niet voorhanden. Aan de hand van dit jaarverslag zal bezien worden welke doelstelling voor de komende jaren als reëel gezien wordt.

De gemeente heeft voor de uitvoering van leerplicht 1 fte, administratieve ondersteuning ten behoeve van de leerlingenadministratie 0,15 fte, voor het applicatiebeheer 0,05 fte, beleid 0,05 fte en coördinatie 0,05 fte. Ingrado (branchevereniging voor leerplichtambtenaren) heeft een formatierichtlijn ontwikkeld voor het berekenen van de benodigde formatie. Ingrado stelt: Leerplichtfunctie = leerplichttaken + administratieve taken + coördinatie taken + beleidstaken + applicatiebeheer. Hier gaat men uit van 1 fte leerplicht per 3800 leerplichtigen waarvan

60% uitvoering, 25% administratieve ondersteuning, 5% applicatiebeheer, 5% beleid, 5% coördinatie.

Formatie 1 september 2009 bij de gemeente Bergen

Functie	Fte Bergen		Richtlijn Ingrado	
	fte	uur	fte	uur
Leerplichtambtenaar	1,00	36	0,75	27,0
Administratie	0,15	5,4	0,31	11,2
Applicatiebeheer	0,05	1,8	0,06	2,2
Coördinatie	0,06	2,2	0,06	2,2
Beleid	0,03	1,8	0,06	2,2
Totaal	1,29	47,2	1,24	44,8

Formatie 1 december 2009 bij de gemeente Bergen

Functie	Fte Bergen		Richtlijn Ingrado	
	Fte	uur	fte	Uur
Leerplichtambtenaar	1,39	50	0,75	27,0
Administratie	0,15	5,4	0,31	11,2
Applicatiebeheer	0,05	1,8	0,06	2,2
Coördinatie	0,06	2,2	0,06	2,2
Beleid	0,03	1,8	0,06	2,2
TOTAAL	1,72	62,8	1,24	44,8

De gemeente Bergen heeft 4741 leerlingen. Volgens de Ingrado richtlijn 2007 heeft men dan doorgaans 0,75 fte leerplicht nodig voor de leerplichttaken.

Onderstaande tabel vergelijkt de daadwerkelijke cijfers gebruikt voor de formatierichtlijn 2007 met de cijfers van de gemeente Bergen voor dit schooljaar.

De cijfers van de formatierichtlijn zijn gebaseerd op een gemiddelde Nederlandse gemeente. Het is een weergave van de gemiddelden zoals berekend op basis van de jaarlijks verplichte CFI-opgave (vanaf 2010 DUO). Het betreft een gemiddelde caseload over 1000 leerlingen (5-18 jaar) over het schooljaar 2005-2006.

Casus soort	Volgens formatierichtlijn per duizend leerlingen	Volgens formatierichtlijn per 4741 leerlingen	Gemeente Bergen 2009-2010 4741 leerlingen
Absoluut verzuim	2	9,482	3
Relatief verzuim	17,5	82,9675	98
Vrijstelling	1,35	6,40035	18
vervangende LP	0,3	1,4223	2
excl. Aanmeldingen voor Rebound			5
buiten taakstelling valt VAVO aanvragen			6

NOOT: Jaarlijks wordt ook opgave gedaan van het aantal processen-verbaal. Deze categorie is hier niet apart opgenomen omdat deze jongere ook al meegeteld worden als absoluut of relatief verzuimer.

Door de toename van de omvang van de problematiek de laatste jaren is de caseload en de zwaarte van de casussen toegenomen. Vanuit dat oogpunt is ook berekend welke formatie een G4 gemeente destijds nodig had. Uit onderstaande berekening blijkt dan 2,24 fte nodig te zijn.

Bij de caseload van dit schooljaar - 243 dossier- kunnen we volgens de formatierichtlijn onderstaande berekening hanteren.

$243\text{-gemiddelde landelijke caseload (135)} = 108$

$108 / \text{gemiddelde caseload (135)} = 0.8$

$3800 / 1,8 = 2.111$ leerlingen per fte

$4741 / 2.111 = 2,24$ fte

Uit bovenstaande berekening blijkt wanneer de richtlijn van 1 fte leerplichtfunctie op de 2.111 leerplichtigen wordt aangehouden in Bergen er een zelfde caseload is als collega's in een gemiddelde gemeente in 2007 met een formatie van 1 fte leerplichtfunctie op 3800 leerplichtigen.

Conclusie:

De gemeente Bergen heeft in het schooljaar 2009-2010 tot 1 december 2009 1,29 fte leerplicht gehad. Binnen deze fte was ruimte nodig voor de studie en de ontwikkeling op de werkplek van de leerplichtambtenaar. Per 1 december is deze fte tijdelijk ter ondersteuning uitgebreid met 0,39 fte.

Aan de hand van de formatierichtlijn 2007 gebaseerd op gegevens uit 2006 lijkt de totale formatie in de eerste instantie redelijk aan te sluiten. Echter, in ogenschouw genomen dat de problematiek steeds zwaarder wordt en het voorkomen vervroegd schoolverlaten meer inzet vraagt, vanuit het in mei 2008 ondertekende convenant "Aanval op schooluitval", is een vergelijk met de situatie van G4 gemeenten in 2007 niet zo vreemd. Helemaal kunnen we de huidige situatie in onze gemeente niet linken aan de situatie destijds in de G4 gemeenten, maar de ruimere formatie valt hiermee wel te verklaren. Daarnaast is rekening gehouden met het ontwikkeltraject van de leerplichtambtenaar, waarvoor ook tijd moest worden ingepland.. Deze norm is in 2007 berekend. Er dient wel bedacht te worden dat er een toename is van de maatschappelijke zorgtaak met het inzetten op een verlaging van het VSV.

4.4 Beëdiging, opleiding, ambtsinstructie

Beëdiging, opleiding

De leerplichtambtenaar is een beëdigd ambtenaar. In artikel 9 van de leerplichtregeling is specifiek voor leerplichtambtenaren de tekst van de eed opgenomen. De leerplichtambtenaar is bevoegd zijn/haar taak uit te oefenen ten aanzien van leerlingen die in Nederland woon- of verblijfplaats hebben. De leerplichtambtenaar van de gemeente Bergen is per 1 september 2009 benoemd en heeft in handen van de Burgemeester de belofte afgelegd.

Doorgaans is minstens één leerplichtambtenaar binnen een gemeente BOA. In 2009 heeft de leerplichtambtenaar het diploma BOA behaald en op 1 februari 2010 heeft zij in handen van de regio korpschef van Politie te Alkmaar de belofte afgelegd. Zij is in het kader van de Leerplichtwet belast met de opsporing van strafbare feiten en als zodanig verplicht bij constatering hiervan proces-verbaal op te maken.

Voor 1 februari 2010 hebben de leerplichtambtenaar van de gemeente Heiloo en een leerplicht ambtenaar van de gemeente Alkmaar ondersteuning geboden op het gebied van buitengewone opsporing. Zij zijn daartoe aangewezen als leerplichtambtenaar in de gemeente Bergen.

De opstapcursus Leerplicht is door beide leerplichtambtenaren afgerond. De eerste in 2009 en de tweede in 2010. Voor het komend schooljaar staat de cursus Leerplicht op de planning.

Ambtsinstructie

In de Leerplichtwet wordt het college van burgemeester en wethouders opgedragen om een instructie vast te stellen voor de leerplichtambtenaar. Op 7 februari 2006 is de ambtsinstructie vastgesteld waarin de richting aangegeven wordt aan de wijze waarop de leerplichttaken in de gemeente uitgevoerd moeten worden. Binnen de kaders van deze instructie neemt de leerplichtambtenaar besluiten namens het college, besluiten als bestuursorgaan over verlofaanvragen (attributie leerplichtwet) bij andere gewichtige omstandigheden die de 10 dagen per schooljaar overschrijden en besluiten over het opmaken van een proces-verbaal (toezicht Hoofdofficier van Justitie) bij overtredingen. De speciale positie als bestuursorgaan betekent ook dat de leerplichtambtenaar in die gevallen bij een eventueel bezwaarschrift zelf een beslissing op het bezwaar moet nemen. (Zie bijlage 3 voor de ambtsinstructie)

Momenteel worden er voorbereidingen getroffen om een nieuwe ambtsinstructie op te stellen. Het accent zal komen te liggen op een eigentijdse leerplichthandhaving en bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Dit wordt gedaan vanuit het perspectief dat lokaal onderwijsbeleid de nadruk legt op de gezamenlijke verantwoordelijkheid van scholen en gemeenten om ervoor te zorgen dat elke jongere op de juiste plek in het onderwijs terecht komt, dat hij daar blijft en dat het maximale mogelijke eruit wordt gehaald. Het gaat hierbij om de uitvoering van de Leerplichtwet.

4.5 Leerling-registratiesysteem

De gemeente Bergen maakt gebruik van Key2Onderwijs, een softwarepakket van Centric. De basisgegevens betreffende de leerplichtige leerlingen wonende in onze gemeente worden vanuit het GBA geconverteerd naar Key2Onderwijs. Blijken er in de praktijk verschillen te ontstaan tussen de gegevens uit het GBA en de gegevens bekend bij leerplicht dan wordt er contact opgenomen met de beheerder van het GBA.

Handmatig zijn de gegevens van de scholen/onderwijsinstellingen door de administratie verwerkt in het systeem. Eens per jaar worden de gegevens die de scholen op 1 oktober hebben aangeleverd verwerkt en daarna worden in- en afschrijvingen maandelijks bijgehouden. De gemeente Bergen heeft geen dossierapplicatie bij Key2Onderwijs aangeschaft. Dossiers worden handmatig, fysiek gevormd.

De leerlingenadministratie-gegevens in Alkmaar zijn gekoppeld aan de gegevens die door de DUO worden aangeleverd. Scholen voor voortgezet onderwijs (VO) zijn verplicht alle leerlingen te melden aan DUO. DUO meldt de gegevens na controle door aan het RMC te

Alkmaar. Deze uitwisseling loopt inmiddels goed. De gegevens van de leerlingen op basisscholen, het MBO, het particulier- en speciaal onderwijs worden nog niet via DUO aangeleverd. Het ligt in de planning volgend schooljaar verder te gaan met de uitbreiding van deze digitale overdracht. Bezien kan worden of het voor de gemeente Bergen nog mogelijk en rendabel is deze gegevens ook van DUO te betrekken. Dit hangt af van een eventuele aansluiting bij de regionale leerplichtadministratie waar op dit moment op portefeuillehouders niveau over gesproken wordt.

Dit zal hoogstwaarschijnlijk in het schooljaar 2010-2011 verder vorm krijgen. Het ligt in de bedoeling dat de aangesloten regiogemeenten de mogelijkheid krijgen in het systeem dat in Alkmaar draait hun eigen leerlingen te bekijken, dossiers te vullen en brieven te verzenden. Er moet bezien worden of de gegevensbestanden die momenteel bij de lokale gemeente aanwezig zijn geconverteerd kunnen worden of dat deze naast het nieuwe systeem van Alkmaar nog gebruikt moeten worden. Ook moet er afstemming gezocht worden met het gebruik van het registratieprogramma Corsa, waarin een start gemaakt is met fulltext digitaal gegevens beheer binnen de gemeente.

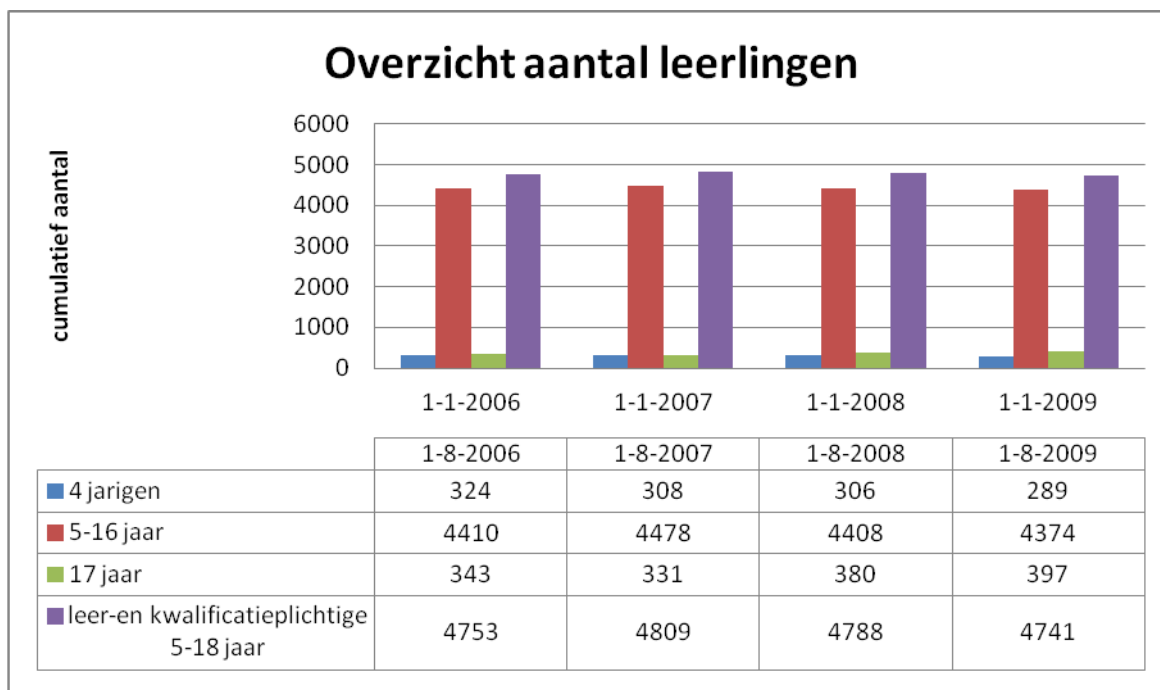

Leerplicht zoals velen het zien. De maatschappelijke zorgfunctie heeft meer om handen...

5. Statistische gegevens

5.1 Cijfermatige gegevens leerlingen

Begin schooljaar 2009-2010 waren er 4738 leer- en kwalificatieplichtige leerlingen uit Bergen in het onderwijs ingeschreven, 3 leerplichtige / kwalificatieplichtige leerlingen waren niet ingeschreven. In totaal waren er 4741 leer- en kwalificatieplichtige leerlingen. In het schooljaar 2008-2009 was het aantal leer- en kwalificatieplichtige leerlingen 4808 en in het schooljaar 2007-2008 waren dat er 4809.

5.2 Scholen in Bergen

In de gemeente Bergen zijn 3 Voortgezet Onderwijs (VO) scholen en 17 Basis Onderwijs (BO) scholen welke vallen onder de Leerplichtwet. Daarnaast is in Bergen de Europese School gevestigd. Deze school dankt zijn bestaansrecht aan Europese regelgeving.

VO-scholen:

1. De Berger Scholen Gemeenschap (BSG) VMBO/Havo/VWO
2. Het Petrus Canisius College (PCC) Onderbouw
3. De vrije school, Adriaan Roland Holst klas 7 t/m 12 (midden- en bovenbouw)

BO-scholen (17):

Mythyschool

- De Ruimte te Bergen

Bergense Vrije School

- Adriaan Roland Holtschool klas 1 tot en met 6 te Bergen

Stichting Tabijn (scholen voor rooms-katholiek, protestants-christelijk, interconfessioneel en algemeen bijzonder onderwijs)

- Christelijke Basisschool Willem Alexander te Bergen
- Algemeen Bijzonder Onderwijs Bosschool te Bergen
- De Branding te Egmond aan Zee
- De Windhoek te Egmond-Binnen

Stichting Katholiek Basisonderwijs (De SAKS-SKB is een samenwerking van de besturen van de Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen te Alkmaar (SAKS) en de Stichting Katholiek Basisonderwijs te Bergen (SKB))

- Rooms Katholieke Basisschool Sint Adelbertus te Bergen
- Basisschool M Wiegman te Bergen

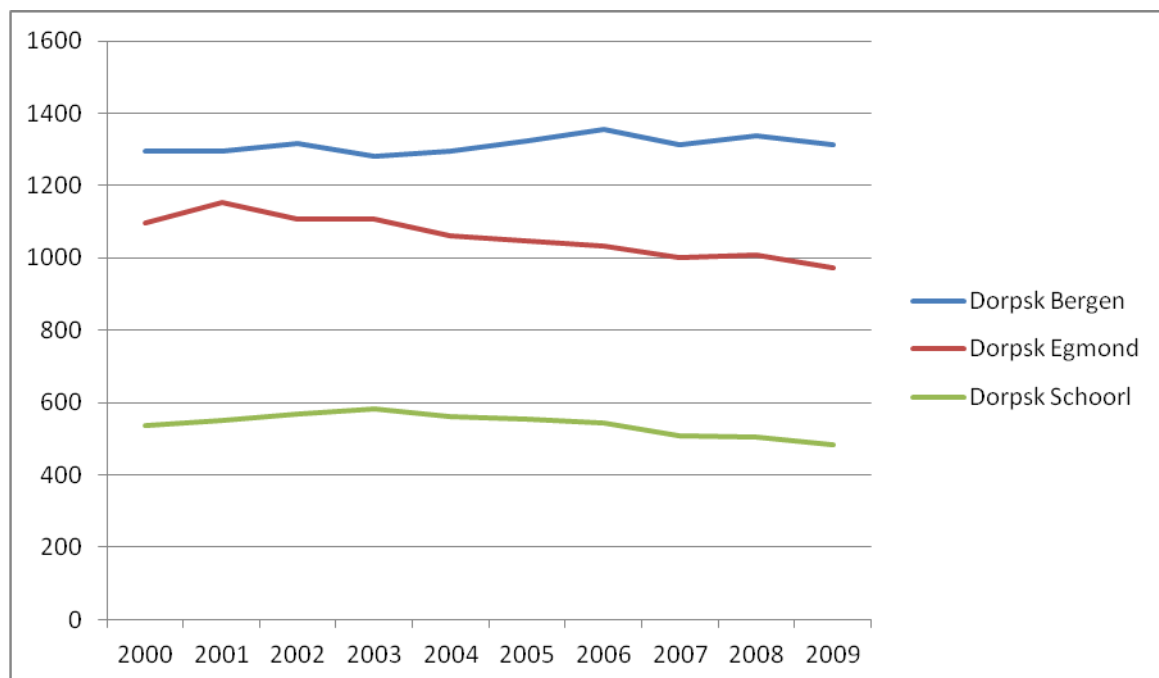
Stichting Flore (Samenwerking primair onderwijs. Er wordt gewerkt vanuit een christelijk perspectief).

- St. Josephschool te Egmond aan den Hoef
- 'd Oosterkim te Schoorl
- St. Petrus te Groet

Openbaar basis onderwijs (ISOB) Intergemeentelijke Samenwerking Basis Onderwijs

- van Reenenschool te Bergen
- Lucebertschool te Bergen
- De Boswaid te Egmond aan den Hoef
- De Driemaster te Egmond aan Zee
- De Groeterschool te Groet
- De Teun de Jager te Schoorl

Verloop leerlingen basisschool in Bergen 2000-2009

Conclusie: de dorpskern Bergen is redelijk stabiel gebleven de laatste jaren, maar als we naar de dorpskernen Egmond en Schoorl kijken is er een afname van het leerlingen aantal. Deze afname baart ons zorg. De afdeling ontwikkeling houdt hier rekening mee, mede in verband met het beleid huisvesting onderwijs. Op de volgende pagina een overzicht waar u een cijfermatig beeld krijgt van de situatie vanaf 1 oktober 2001.

Tabel 2001 – 2009 aantal leerlingen per school (jaarlijks geteld op 1 oktober)

school/type	1-10-2001	1-10-2002	1-10-2003	1-10-2004	1-10-2005	1-10-2006	01-10-2007	01-10-2008	01-10-2009
Lucebert	201	183	144	132	123	109	93	92	80
v.Reenen	197	207	197	218	234	256	267	272	269
W.Alexander	176	184	188	191	192	194	203	212	211
Adelbertus	99	97	105	95	86	84	82	86	81
M.Wiegman	130	134	129	137	130	141	133	122	117
Vrije school	152	176	189	204	208	215	210	220	217
Boschool	199	198	193	199	209	197	186	179	183
Mytylschool*	143	139	136	118	143	159	141	156	156
Bergen	1297	1318	1281	1294	1325	1355	1315	1339	1314

Windhoek	408	379	380	362	328	307	304	301	268
St.Jozef school	261	266	269	261	296	280	274	288	300
Boswaid	107	100	109	113	115	125	107	103	97
Driemaster	145	138	149	140	149	167	179	194	192
De Branding	94	91	85	184	159	153	136	122	115
Trompschool	139	132	117						
Egmond	1154	1106	1109	1060	1047	1032	1000	1008	972

Groeterschool	150	147	148	150	140	136	116	118	109
d' Oosterkim	151	155	162	153	152	161	146	142	142
St.Petrus	98	102	101	94	97	98	105	94	87
T.d.Jager	152	165	171	164	164	149	141	150	146
Schoorl	551	569	582	561	553	544	508	504	484
Subtotaal	3002	2993	2972	2915	2925	2931	2823	2851	2770
subtot excl. Mytyl	2859	2854	2836	2797	2782	2772	2682	2695	2614

VOORTGEZET

A.R.H	433	455	443	448	473	472	491	504	471
BSG	786	734	777	811	863	889	898	897	889
PCC	258	183	200	193	180	167	207	207	198
Subtotaal	1477	1372	1420	1452	1516	1528	1596	1608	1558
totaal gen.	4479	4365	4392	4367	4441	4459	4419	4459	4328

NOOT: Bovengenoemde leerlingaantallen zijn inclusief de leerlingen woonachtig buiten de gemeente Bergen. Daarnaast bezoeken leerlingen uit Bergen ook scholen buiten onze gemeente. (doorgaans het VO)

5.3 Inschakeling leerplicht

Leerplicht heeft verschillende verantwoordelijkheden binnen de Leerplichtwet. Hieronder volgt een overzicht van het aantal keren, gerangschikt naar taak, dat het team leerplicht dit schooljaar is ingeschakeld. In bijlage 4 treft u een overzicht waarop de gegevens, de laatste jaren verstrekt aan het CFI (vanaf 2010 DUO), staan vermeld.

5.3.1 Absoluut verzuim (art 19, 22)

Van absoluut verzuim is sprake wanneer een leerplichtige niet staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling. De leerplichtambtenaar of de administratief medewerker zoekt in het geval van vermoedelijk absoluut verzuim contact met de ouders/verzorgers van de leerplichtige(n) om te onderzoeken of de leerling werkelijk niet staat ingeschreven.

Door onderbezetting op de administratie is er dit schooljaar slechts eenmaal een administratief onderzoek geweest naar absoluut verzuim. Aan de hand van de lange lijst die naar voren kwam is onderzocht of er werkelijk zoveel absoluut verzuim was. Ouders zijn aangeschreven met het verzoek een onderwijskaart in te leven waarop de schoolgang van hun kind staat vermeld. Aan de hand van de resultaten is de administratie bijgewerkt. Dit schooljaar zijn er 3 leerlingen vallende onder de Leerplichtwet met absoluut verzuim geconstateerd.

5.3.2 Relatief verzuim (art.21)

Van relatief verzuim is sprake wanneer een ingeschreven leerplichtige jongere zonder bekende geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Wanneer de school overgaat tot schorsing van een leerling is er **geen** sprake van relatief verzuim.

Scholen zijn wettelijk verplicht het (vermoedelijk) ongeoorloofd relatief schoolverzuim direct te melden aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de jongere, wanneer:

- een ingeschreven jongere, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal 16 uren les- of praktijktijd bedraagt

-

De meest voorkomende oorzaken van relatief verzuim en schooluitval zijn:

- thuissituatie
- motivatieproblemen
- gedragsproblemen (w.o. criminaliteit)
- medische problemen (fysiek, psychiatrisch)
- psychologische problemen (w.o. faalangst, traumaverwerking)
- geen passende opleiding beschikbaar
- leerproblemen
- pestproblemen

Bij vermoeden van ongeoorloofd verzuim verzoekt de school, bij melding, een onderzoek in te stellen. De leerplichtambtenaar nodigt vaak de ouders en de leerplichtige uit voor een gesprek of gaat indien nodig op huisbezoek. Er wordt regelmatig overleg gepleegd met en / of verwezen naar hulpverleningsinstanties. De bevindingen worden teruggekoppeld naar de schoolleiding c.q. het zorg- en adviesteam.

Ook hoort de leerplichtambtenaar via het ZAT en soms via anderen, zoals burens, familie, de Raad voor de Kinderbescherming, dat een kind vaak of ernstig verzuimt of zelfs in het geheel niet naar school gaat. Ook dan wordt er een onderzoek ingesteld.

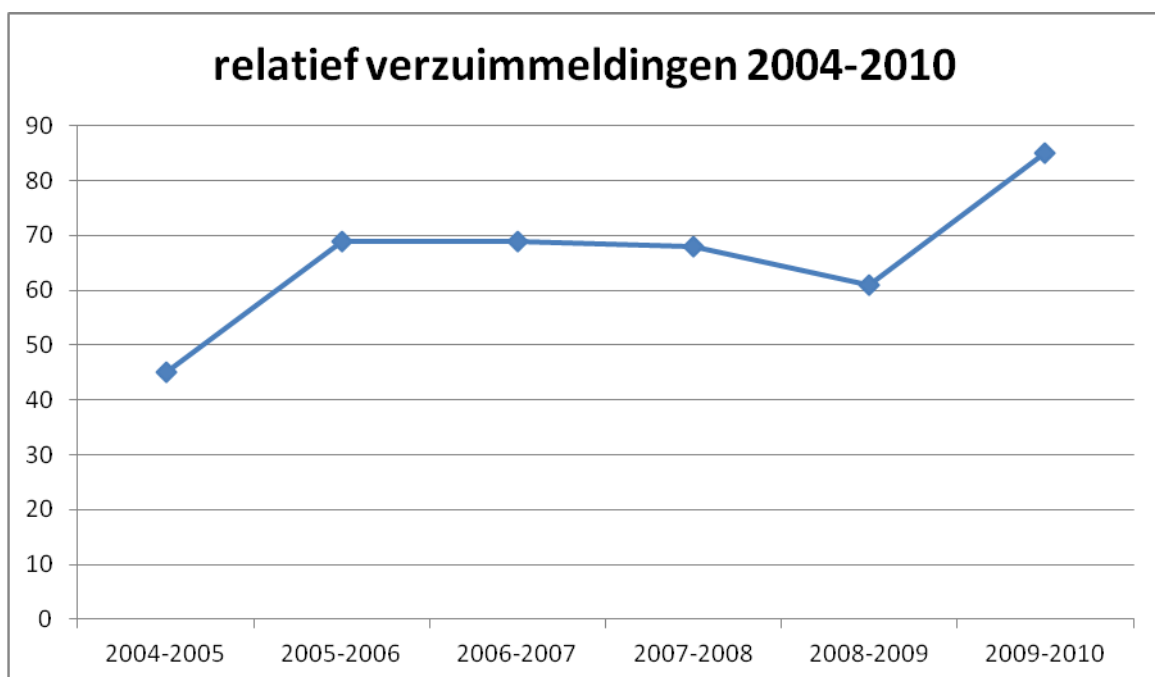
Verzuimloket

Schoolverzuim is vaak een voorbode voor latere schooluitval. Een sluitend proces rond het melden en aanpakken van verzuim is belangrijk om schooluitval tegen te gaan. Om gemeenten en scholen hierbij te ondersteunen is het Digitaal Verzuimloket ingevoerd. Deze applicatie maakt het melden makkelijker én sneller, want elke VO-school en elke BVE-instelling meldt op dezelfde manier aan de alle verschillende woongemeenten van de spijbelaars. Daarbij wordt gebruik gemaakt van enkele gegevens die in het Basisregister Onderwijsnummer (BRON) zijn opgeslagen. De gemeenten ontvangen nu ook de verzuimmeldingen op uniforme wijze van alle genoemde scholen. De status van de melding kan via het loket worden gevolgd. De melding loopt via DUO. Het in behandeling nemen van de melding tot en met de afhandeling ervan gebeurt door de leerplichtambtenaar eveneens in het verzuimloket. De meldende school ontvangt hiervan bericht. Het grote voordeel voor de scholen is dat zij nu te maken hebben met één meldpunt in plaats van melding bij diverse leerplichtambtenaren van verschillende gemeenten.

Inmiddels is op 1 augustus 2009 het wetsvoorstel Verzuimmelding in werking getreden. Dit houdt in dat alle scholen in het voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie verplicht zijn om gebruik te maken van het Digitaal Verzuimloket. De wettelijke basis voor het Digitaal Verzuimloket is: de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT), de Leerplichtwet, de Wet voortgezet onderwijs en de Wet educatie en beroepsonderwijs. Daarnaast hebben alle 39 RMC-regio's afspraken met het ministerie van OC&W vastgelegd om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. De overgang van de "oude", bij de gemeente, op papier via de post aangeleverde verzuimmelding naar de digitale melding is niet direct even eenvoudig verlopen. De gemeente Alkmaar heeft in de beginfase scholen en instellingen geattendeerd op de verplichting gebruik te maken van het loket.

Aantal relatief verzuim en processen-verbaal

In het schooljaar 2009-2010 zijn er 85 meldingen van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar terechtgekomen.

Deze grafiek laat een sterke toename zien van het aantal relatief verzuimmeldingen in het schooljaar 2009-2010 ten opzichte van voorgaande jaren. In bijlage 4 kunt u het cijfermatige verloop van deze jaren lezen.

Conclusie:

Het doel van het Digitaal Verzuimloket is om met een vereenvoudigde, geautomatiseerde meldprocedure de tijd en energie van scholen, instellingen en gemeenten meer te kunnen richten op het aanspreken en het teruggeleiden van spijbelende jongeren naar het onderwijs. De verplichting op 1 augustus 2009 het verzuim te melden via het Digitaal Verzuimloket heeft bij de gemeente Bergen zeker zijn vruchten afgeworpen, alhoewel niet alle meldingen direct via het loket verliepen.

'Te-laat-kom spreekuur'

In het schooljaar 2009-2010 is een eerste 'te-laat-kom spreekuur' gehouden bij de vrije school, Adriaan Roland Holst in Bergen. Het doel hiervan is de school te ondersteunen in hun beleid om 'te laat komen' terug te dringen. Veelvuldig 'te laat komen' in de les is voor veel scholen lastig aan te pakken. De school maakt vooraf bekend dat er een te laat kom spreekuur zal zijn. De leerplichtambtenaar is 's ochtends op school aanwezig en de leerlingen die op dat moment te laat zijn, of al eerder een (vooraf met school afgesproken)

aantal keren te laat zijn geweest, moeten zich melden tijdens het te laat kom spreekuur. Er volgt een gesprek met de leerling, waarin hij/zij wordt aangesproken op het ongeoorloofde verzuim. De ouders/verzorgers van de leerlingen waarmee een gesprek is gevoerd worden achteraf schriftelijk op de hoogte gesteld. Op de VO-scholen in de regio worden de spreekuren door de leerplichtambtenaren van de regiogemeenten verzorgd. Als hier Bergense leerlingen worden aangesproken ontvangen de ouders van de leerplichtambtenaar Bergen een brief. In schooljaar 2009-2010 zijn 34 ouders en leerlingen uit Bergen aangesproken op het veelvuldig te laat komen van de leerling.

Proces verbaal / Halt-verwijzing

Het volgen van onderwijs is essentieel voor de individuele ontwikkeling van een kind en het verwerven van een eigen plaats in de maatschappij. Structureel verzuim blijkt te vaak een voorbode van ernstige gedragsproblemen te zijn, niet zelden leidend tot criminaliteit. Daarom is er voor jonge kinderen niet alleen een recht op onderwijs, maar ook een plicht om onderwijs te volgen.

Om het doel 'volgen van onderwijs' voor zo veel mogelijk kinderen te realiseren is een gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken partners (scholen, gemeenten, raad voor de kindbescherming, politie, bureau jeugdzorg, inspectie voor het onderwijs, Openbaar Ministerie en rechter) vereist.

De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol bij deze gezamenlijke aanpak van schoolverzuim en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de verzuimmeldingen. Terugleiding naar school staat hierbij altijd centraal.

Voor de gezamenlijke aanpak zijn door de betrokken partners afspraken gemaakt op zowel landelijk als lokaal niveau. De gemaakte afspraken zijn vastgelegd in de "aanwijzing strafrechtelijke aanpak schoolverzuim." Deze aanwijzing heeft betrekking op de strafrechtelijke handhaving van de Leerplichtwet 1969.

Halt-verwijzing

Het ALTERNatief. Met 'alternatief' is destijds bedoeld een andere dan de justitiële afhandeling van bepaalde strafbare feiten gepleegd door jongeren (onder de 18 jaar). De straf die wordt opgelegd is in de regel een leer- of werkstraf voor de jongere.

Dit schooljaar zijn er geen Halt verwijzingen geweest.

Proces-verbaal

In het uiterste geval kan op grond van relatief verzuim een proces-verbaal worden opgemaakt. De Raad van Kinderbescherming ontvangt een afschrift van het proces verbaal voor een jongere en stelt een onderzoek in. In deze situaties wordt de leerplichtambtenaar altijd voor het proces bij de arrondissementsrechtbank opgeroepen om te getuigen. De straf die wordt opgelegd is in de regel een geldboete voor de ouders en/of een leer- of werkstraf voor de jongere.

Er is dit verslagjaar is 1 keer proces-verbaal opgemaakt tegen jongeren en 1 keer tegen een jongere en zijn ouder wegens relatief verzuim geen luxe verzuim zijnde.

Convenant aanpak schoolverzuim

In het begin van het schooljaar 2009-2010 is het Convenant aanpak schoolverzuim ondertekend door het Openbaar Ministerie (Arrondissement Alkmaar, de Raad voor Kinderbescherming, vestiging Alkmaar, Bureau Jeugdzorg Noord Holland (Arrondissement Alkmaar) de gemeenten in de regio Noord-Holland Noord, Bureau Halt Noord-Holland Noord en Politie Noord-Holland Noord. Het convenant is opgesteld om in Noord-Holland Noord krachtig en eenduidig beleid te voeren in strijd tegen ongeoorloofd schoolverzuim. Het convenant regelt procedureafspraken tussen de verschillende partners die rond verzuim een rol spelen. Zo is duidelijk wat de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partnerorganisaties zijn en welke route wanneer wordt bewandeld. Het convenant wordt in het begin van schooljaar 2010-2011 geëvalueerd.

5.3.3. Luxeverzuim van de leerling (art.13a)

Bij luxeverzuim, ook een vorm van relatief verzuim, nemen ouders zonder toestemming buiten de schoolvakanties om, hun kind mee op vakantie. In het schooljaar 2009-2010 zijn er 13 meldingen luxeverzuim ontvangen.

Het protocol luxeverzuim voor het primair onderwijs in Bergen, op 1 augustus 2003 inwerking getreden, heeft als doelstelling het terugdringen van luxeverzuim. Vakantieverlof zonder toestemming van de schooldirecteur dan wel de leerplichtambtenaar heeft gevolgen.

Op grond van de afspraken met de schooldirecteuren van de scholen in Bergen en omgeving, heeft dit in het schooljaar 2009-2010 geresulteerd in:

- 5 situaties waarbij advies verstrekt is aan scholen en ouders;
- 1 maal onterecht gemeld;
- 5 maal verzending van een waarschuwingsbrief aan ouders;
- 3 maal plaatsvinden van een waarschuwingsgesprek met ouders;
- 4 maal opmaken van een proces-verbaal tegen ouders wegens luxe verzuim;
- 1 maal opmaken van een aanvullend proces-verbaal i.v.m. nader onderzoek vorig schooljaar.

	Aantal
jongens	6
meisjes	7
Basisonderwijs	4
VMBO	3
Gymnasium	3
Atheneum	1
Havo	2

Leeftijden leerlingen: 6,8,10,11,12,13(2x),14, 15(3x), 16,17 en 18 (onterecht) jaar.

De officier van Justitie kan, na ontvangst van het proces verbaal van de BOA, de zaak seponeren bij te weinig bewijslast of na er bijzonder voorwaarden (w.o. het betalen van een boete) aan te hebben verbonden. De straf die door de rechter ingeval van luxeverzuim aan de ouders wordt opgelegd is meestal een geldboete.

5.3.4 Schorsing van een leerling

Een schorsing duurt volgens de regels van het Inrichtingsbesluit WVO (Wet Voortgezet Onderwijs) maximaal 5 schooldagen. De leerling dient daarna weer toegelaten te worden op school. Bij een schorsing van meer dan één dag is de directeur verplicht de Inspectie van het Onderwijs op de hoogte te stellen. Vaak wordt ook de leerplichtambtenaar geïnformeerd, maar dit is niet verplicht.

Er zijn dit schooljaar 8 schorsingen gemeld bij leerplicht waaronder 3 meisjes en 5 jongens. 2 Meldingen uit het basisonderwijs, beide leerlingen 9 jaar en van het manlijk geslacht. 5 Meldingen van het VMBO, 2 leerlingen 14 jaar, 2 leerlingen 15 jaar en één leerling 16 jaar. 1 Melding van het SO, meisje van 12 jaar

5.3.5 Vrijstellingen en verlof

Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht en er zijn wettelijke gronden voor vrijstelling geregeld schoolbezoek waarop men zich kan beroepen. Daarnaast kunnen zij in bepaalde gevallen vrijstelling van geregeld schoolbezoek aanvragen bij de directeur van de school of instelling (deze laten we in dit verslag buiten beschouwing) of de LPA.. Bij een beroep op vrijstelling heeft men van rechtswege vrijstelling en controleert de LPA of de kennisgeving aan de wet voldoet. Indien de leerplichtambtenaar geen toestemming

voor vrijstelling verleent of het beroep op vrijstelling ongegrond verklaart, bestaat de mogelijkheid hiertegen een beroepsprocedure aan te spannen. Ouders doen beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht (artikel 5) door middel van een kennisgeving aan de leerplichtambtenaar. Deze kennisgeving is uiteraard gebonden aan voorwaarden. Een vrijstelling van de inschrijvingsplicht dient ieder jaar opnieuw te worden aangevraagd. Een beroep op vrijstelling van deze verplichting kan bij de leerplichtambtenaar worden ingediend op onderstaande gronden:

5.3.5.1 Lichamelijke of psychische omstandigheden (artikel 5 sub a, juncto art 7)

Lichamelijk en psychische omstandigheden kunnen het een leerplichtige jongere onmogelijk maken aan het regulier onderwijs deel te nemen. Ouders/verzorgers kunnen in zo'n geval door middel van een kennisgeving een beroep doen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht. Ouders zijn van rechtswege vrijgesteld van inschrijving wanneer bij de kennisgeving een verklaring gevoegd is van een door burgemeester en wethouders aangewezen arts - niet zijnde de behandelende arts - of van een door hen aangewezen academisch gevormde of daarmee bij ministeriële regeling gelijkgestelde pedagoog of psycholoog, waaruit blijkt, dat deze de jongere niet geschikt achten om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten. Deze verklaring mag niet ouder zijn dan drie maanden.

In het schooljaar 2009-2010 is in Bergen door ouders van 5 leerlingen een beroep op vrijstelling gedaan voor de verdere leerplichtige leeftijd van de jongere op grond van artikel 5 sub a. De gemeenschappelijke gezondheids- en hulpverleningsdienst (GGD) is ingeschakeld voor het beoordelen van het dossier van de betreffende leerlingen.

Aan 3 jongens van respectievelijk 5, 10 en 15 jaar is voor de rest van de leerplicht periode vrijstelling verleend. Zij verblijven op een orthopedisch dagcentrum.

1 Jongen verhuisde naar de zorgboerderij op Texel. De aanvraag is naar Texel doorgestuurd.

1 Leerling, 5 jaar is vrijstelling verleend in afwachting van mogelijkheid tot plaatsing op een school, alsmede in afwachting van nader onderzoek naar de medische status van de jongen. De onderzoeken bekend tot dan toe hebben dit besluit gerechtvaardigd.

5.3.5.2 Richting van het onderwijs (artikel 5 sub b, juncto art 8)

Als ouders bezwaar hebben tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen of instellingen, kunnen ze beroep doen op vrijstelling van inschrijving bij de leerplichtambtenaar.

Er is in Bergen voor 1 leerling beroep op vrijstelling gedaan op grond van artikel 5 sub b. Deze is ongegrond verklaard. De leerling, een jongen, van inmiddels 8 jaar staat hiervoor vermeld onder absoluut verzuim.

5.3.5.3 Schoolbezoek buitenland (artikel 5 sub c, juncto art 9)

Wanneer een leerplichtige tijdelijk naar het buitenland vertrekt en daar de school zal gaan bezoeken, dienen de ouders/verzorgers een beroep op vrijstelling in te dienen. Er moet een bewijs van inschrijving worden getoond en een verklaring waarin staat dat de betreffende leerplichtige de school dagelijks bezoekt.

Beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 sub c is in het schooljaar 2009-2010 voor 11 leerlingen uit 8 gezinnen door ouders/verzorgers van deze leerlingen ingediend, onder overlegging van een ondertekende en gedateerde verklaring van de school in het buitenland waar de leerplichtige onderwijs volgt.

Met de beheerder van de GBA is besproken of deze gezinnen in Bergen woonachtig zijn in het kader van de GBA regelgeving. Er zijn onderzoeken uitgezet. Gebleken is dat 4 leerlingen inmiddels gemigreerd zijn en uit de GBA geschreven kunnen worden en daarom vallen zij niet meer onder de leerplichtwet.

1 Leerling een meisje van 5 jaar heeft slechts enkele maanden in het buitenland op school gezeten en hiervoor vrijstelling gehad, Zij staat inmiddels weer in Nederland op een school ingeschreven.

4 gezinnen met totaal 7 kinderen, waarvan 5 met het mannelijke geslacht en 2 het vrouwelijke geslacht verblijven langduriger in het buitenland. Zij staan ingeschreven in de GBA, omdat zij verklaard hebben elk jaar minstens één derde van het jaar in Nederland te verblijven/wonen.

Dit is een verplichting voor inschrijving in de GBA. De leerlingen hebben de leeftijd van 5 (1x), 8 (3x), 9 (1x), 10 (1x) en 17(1x).

5.3.5.4 Trekkend bestaan (artikel 5a)

Ouders/verzorgers zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school staat ingeschreven, zolang zij een bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven trekkend bestaan leiden waarbij de jongere hen vergezelt.

Dit schooljaar is hiervan geen sprake geweest binnen de gemeente Bergen.

5.3.5.5 Vervangende leerplicht (artikel 3a en 3b)

Een verzoek tot vervangende leerplicht kunnen ouders / verzorgers indienen voor een jongere

- vanaf zijn/haar 14^e jaar (artikel 3a);
- het laatste volledige leerplichtjaar (artikel 3b).

Indien is komen vast te staan dat een jongere niet geschikt is volledig dagonderwijs te volgen, kan de leerplichtambtenaar, in overeenstemming met de jongere, de ouders/verzorgers, de school en/of instelling, goedkeuren dat een jongere gedurende een bepaald schooljaar een alternatief programma volgt.

Het verzoek moet vergezeld gaan van een plan van aanpak/leerovereenkomst. In het schooljaar 2009-2010 is 2 keer vrijstelling op grond van artikel 3b verleend. Beide leerlingen zijn 16 jaar, het zijn een jongen en een meisje en zij volgen een MBO opleiding.

5.3.5.6 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek (artikel 11)

Onderstaande vrijstellingen van geregeld schoolbezoek zijn onder meer voor de directeur van de school of instelling van belang, vrijstelling op grond van andere gewichtige omstandigheden voor meer dan 10 schooldagen is ter beslissing aan de LPA (attributie Leerplichtwet) als:

- de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk de instelling is ontzegd;
- de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken;
- de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders/verzorgers slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan; (dit mag max. voor een maal per schooljaar voor een aaneengesloten periode van 10 schooldagen en niet in de eerste 2 weken na de zomervakantie);
- de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.

Vrijstelling op grond van andere gewichtige omstandigheden (artikel 11 sub g, juncto art 14) is in schooljaar 2009-2010 door de LPA 1 keer verleend aan een jongen van 9 jaar die het Speciaal onderwijs volgt en door medische omstandigheden niet fulltime de lessen kon bezoeken.

5.3.5.7 Vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15)

Burgemeester en wethouders kunnen op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de plicht tot inschrijving van een kwalificatieplichtige leerling als wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Vrijstelling op grond van artikel 15 is in schooljaar 2009-2010 13 keer verleend:

- 2 meisjes van 16 jaar, particuliere opleiding
- 8 meisjes van 17 jaar, 5 leerlingen particuliere opleiding, 3 leerlingen tijdelijk werk met opleiding¹
- 2 jongens van 16 jaar, werk met opleiding tijdelijk²
- 1 jongen van 17 jaar, werk met opleiding tijdelijk³

5.3.5.8 Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO)

Een leerling van het VO kan zijn opleiding afmaken aan het Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs (VAVO). De VO-school en Beroepsonderwijs en Volwassenen Educatie (BVE)-instelling bepalen op basis van een samenwerkingsovereenkomst welke VO-leerling wordt toegelaten tot het VAVO. De leerling blijft ingeschreven bij de VO-school maar wordt gedetacheerd naar het VAVO waar hij/zij de lessen volgt.

Daarnaast zijn er voorwaarden gesteld waaronder inwoners ouder dan 18 jaar gebruik kunnen maken van het bekostiging van een opleiding aan het VAVO uit het participatiefonds. De voorwaarden zijn:

1. ouder dan 18 jaar
2. niet in het bezit van een startkwalificatie
3. wonend in de gemeente Bergen
4. minstens één jaar geen onderwijs gevolgd
- 5.

Hierbij is ook een hardheidsclausule opgenomen. De LPA behandelt de aanvragen die niet voldoen aan bovengenoemde voorwaarden.

Door gebruik te maken van de hardheidsclausule heeft in het schooljaar 2009-2010 1 manlijke inwoner deelgenomen aan het VAVO.

Voor schooljaar 2010-2011 zijn er door de leerplichtambtenaar 6 aanvragen ontvangen,

- 2 mannelijke aanvragers zeiden naar het mbo te gaan en de aanvraag introkken
- 2 mannelijke aanvragers zijn afgewezen daar zij reeds een startkwalificatie bezaten
- 1 mannelijke aanvrager werd door de VO-school nogmaals gedetacheerd
- 1 vrouwelijke aanvrager (VSV-er) is toestemming verleend zodat zij haar startkwalificatie kan behalen.

Voorgaande schooljaren maakte gemeente Alkmaar voor de regio afspraken met het Horizon College over de educatiegelden. In het schooljaar 2009-2010 is het volwasseneneducatie teruggekomen bij de gemeenten door het participatiebeleid. Gemeente Bergen is bezig om zelf, in overleg met de regio, afspraken te maken over de inzet van de middelen.

5.3.6 Hulpverlening

In het kader van de maatschappelijke zorgfunctie werkt leerplicht regelmatig samen met diverse ketenpartners waar onder Bureau Jeugd Zorg, Politie, Stichting de Wering, Stichting Welzijn en Triversum. Deze opsomming pretendeert niet volledig te zijn, maar het zijn wel de meest dichtbijstaande organisaties waarmee contacten zijn. De frequentie en aantallen van deze contacten worden niet geregistreerd. Wel die van onderstaande handelingen.

AMK

Wanneer de leerplichtambtenaar er met de leerplichtige en/of zijn ouders niet uitkomt, kan in bepaalde situaties een melding bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) worden gedaan. Ook kan de leerplichtambtenaar Bureau Jeugdzorg verzoeken de Raad voor de Kinderbescherming in te schakelen. In het schooljaar 2009-2010 is er geen AMK melding gedaan.

---

¹ Het tijdelijk werken wordt vervolgd met een inschrijving bij een nieuwe opleiding

² idem

³ idem

Reboundvoorzieningen

In de reboundvoorziening krijgen jongeren een programma op maat, waarin zowel onderwijs als hulpverlening wordt geboden. Het programma is erop gericht dat jongeren binnen enkele maanden hun schoolloopbaan in het reguliere voortgezet onderwijs weer kunnen oppakken. De leerplichtambtenaar heeft dit schooljaar 6 leerlingen naar rebound verwezen. 5 Naar het Keerpunt en 1 naar de opvangklas.

5.3.7 Aantal overtredingen arbeidsverbod

In de leerplicht wet is opgenomen dat indien aan het hoofd of aan de ambtenaar blijkt, dat een jongere in strijd met de ter zake geldende voorschriften arbeid verricht, geven zij hiervan terstond kennis aan een daartoe door Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen onder hem ressorterende ambtenaar.

In het schooljaar 2009-2010 is iets dergelijks niet gebleken aan de leerplichtambtenaar.

6. RMC/Voortijdig schoolverlaten

In Europees verband hebben regeringen in afgesproken om het aantal vroegtijdige schoolverlaters terug te dringen. Jongeren die voortijdig de school verlaten, proberen zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt te betreden. Zij lopen daarbij een verhoogd risico om later uit het arbeidsproces vallen. Daarom is het van groot belang dat zij hun opleiding afmaken of worden voorbereid op de arbeidsmarkt via een beroepsopleiding.

De Rijksoverheid wil de schooluitval van 71.000 jongeren in 2002 halveren tot hooguit 35.000 in 2012. In 2016 moet dat aantal zijn teruggebracht tot maximaal 25.000. De aanpak om schooluitval te voorkomen heeft sinds 2002 ruim 100.000 extra jongeren met een startkwalificatie (diploma havo, vwo of minimaal mbo-diploma niveau 2) opgeleverd.

In het schooljaar 2009-2010 zijn er 39600 VSV-ers in Nederland dat zijn er 3000 minder dan het jaar ervoor. (bron VSV-verkenner Min. OC&W)

Voor de gemeente Bergen zijn onderstaande voorlopige cijfers bekendgemaakt (bron VSV-verkenner Min. OC&W).

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters op vo-niveau

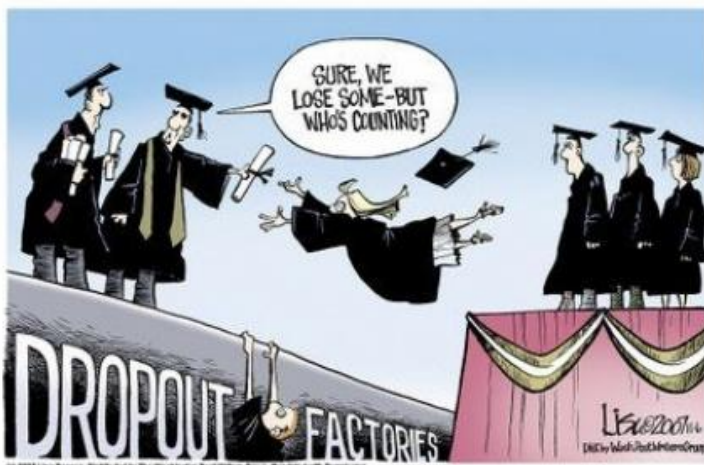
	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10	ambitie 10/11
Totaal	1.763	1.869	1.835	1.823	
VSV'ers	33	36	25	25	
Ambitie		30	26	23	20

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters op mbo-niveau

	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10	ambitie 10/11
Totaal	509	553	540	544	
VSV'ers	59	45	54	49	
Ambitie		53	47	41	35

Daling 26,9% schooljaar 2009-2010 t.o.v. 2005-2006 1018 (4,7% VSV) naar 744 (3,4% VSV). De daling ligt iets onder het landelijk gemiddelde.

Wanneer ben je VSV-er?

Het gaat hierbij om jongeren tussen 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie, het minimale onderwijsniveau dat nodig is om kans te maken op duurzaam werk. Een startkwalificatie is een havo of vwo-diploma of een mbo-diploma vanaf niveau 2. Een vmbo-diploma wordt dus niet gezien als een startkwalificatie. Een VSV-er staat niet ingeschreven bij een opleiding of is tenminste één maand niet meer op school verschenen.

Uitzonderingen:

- leerlingen die het praktijkonderwijs gevolgd hebben en hiervan een getuigschrift bezitten én een arbeidsovereenkomst hebben;
- leerlingen met een MBO-1 niveau die werk hebben op basis van een aanstelling of een arbeidsovereenkomst zijn wel VSV-er. Voor deze leerlingen hoeft de RMC-functie echter geen inspanningen te leveren om ze te motiveren alsnog die Startkwalificatie te halen. Van deze groep wordt gedacht dat niveau 1 het hoogst haalbare niveau is.

Verdeling van VSV-ers onder de gemeente en de contact gemeente:

- Jongeren ouder dan 18 jaar en jonger dan 23 jaar zijn ondergebracht bij de RMC-functie van de regiogemeente Alkmaar (contactgemeente). Deze leerlingen zijn niet in dit jaarverslag opgenomen. Zij zijn in de effectrapportage benoemd;
- Jongeren van 16 en 17 jaar op een ROC of MBO zijn ondergebracht bij de regionale kwalificatie/leerplichtambtenaar, werkzaam vanuit de gemeente Alkmaar;
- Jongeren van 16 en 17 jaar op een VO school zijn ondergebracht bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente;

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)

De RMC-wetgeving is ondergebracht in de verschillende onderwijswetten. (WVO, WEC, WEB)

De lokale gemeente heeft tot taak:

- de melding van een VSV-ers te registreren;
- een systeem te hebben en onderhouden van doorverwijzing naar onderwijs of arbeidsmarkt van de VSV-er;
- samenwerking met de gemeenten in de regio;
- maken van afspraken met scholen en instellingen en organisaties betrokken bij het voorkomen en bestrijden van VSV;
- aanwijzen contactgemeente of een andere contactgemeente (wanneer de huidige niet bevalt);
- melding contactgemeente aan onze Minister OC&W;
- vaststellen van streefcijfers;
- uitvoering wet investering jongeren.

De gemeente Alkmaar is in Noord-Kennemerland aangewezen als contactgemeente in het kader van de wettelijke regeling RMC. Dit neemt niet weg dat bovengenoemde verantwoordelijkheden onder de verantwoordelijkheid van iedere lokale gemeente op zich blijven vallen. De contact gemeente levert jaarlijks voor 1 december de effectrapportage aan onze Minister waarin zij o.a. de resultaten meldt en de financiële verantwoording aflegt.

Het streven van de overheid is jongeren tot 23 jaar een startkwalificatie te laten behalen. Vanaf hun 18e verjaardag zijn jongeren echter niet meer leerplichtig c.q. kwalificatieplichtig (5-18 jaar). De groep 18- tot 23-jarigen, die nog geen startkwalificatie heeft, wordt actief benaderd door het RMC. Een RMC-trajectbegeleider probeert met behulp van een individuele, gerichte aanpak de jongere weer binnen het onderwijs te krijgen om alsnog een startkwalificatie te halen. Voor elke jongere wordt maatwerk gezocht.

De contactgemeente Alkmaar draagt o.a. zorg voor de registratie van de gegevens van deze groep jongeren. Vanuit die registratie worden jongeren doorgeleid naar de RMC trajectbegeleiders. Jongeren kunnen zelf binnen lopen bij het jongerenloket waarin het RMC een van de partners is. Professionals kunnen jongeren ook naar dit loket verwijzen. Vanuit dit loket vindt integrale hulpverlening plaats aan de jongere.

Convenant aanpak voortijdig schoolverlaten

Om schooluitval terug te dringen en meer jongeren toe te leiden naar een startkwalificatie hebben verschillende partijen elkaar nodig. Daarom is in mei 2008 in Alkmaar het convenant Aanpak Voortijdig Schoolverlaten 2008-2011 ondertekend.

In het convenant voortijdig schoolverlaten hebben het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de scholen voor VO en MBO en de gemeenten van regio Noord-Kennemerland afspraken gemaakt over het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters. Zo'n convenant is in alle 39 RMC regio's in ons land vastgesteld.

Jongerenloket

Het jongerenloket is een samenwerkingsverband van UWV werkbedrijf, de gemeenten van Noord-Kennemerland en RMC Alkmaar. Het jongerenloket biedt ondersteuning aan jongeren bij het vinden van een opleiding, werk of een combinatie van beide. Het gaat hierbij om bovenleerplichtige jongeren of jongeren vanaf 16 jaar die een BBL plek zoeken. De leerplichtambtenaar verwijst jongeren naar het jongerenloket. Ook kunnen jongeren zich zelf melden. Bij dit loket wordt ook op verzoek gekeken of er recht bestaat op een uitkering in verband met de Wet Investeren in jongeren (WIJ), die in oktober 2009 van start is gegaan. Sinds die tijd is het jongerenloket met alle partners onder een dak een belangrijke schakel geworden in de bestrijding van voortijdig schoolverlaten.

Zomeractie

Ouders/verzorgers van kinderen die alleen een VMBO-diploma hebben zijn verplicht hun kinderen in te schrijven op een school of instelling voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Een VMBO-diploma voldoet niet aan de eisen voor een startkwalificatie voor de Arbeidsmarkt.

Al jaren biedt de contact gemeente Alkmaar tijdens de zomervakantie actief hulp aan jongeren die een VMBO-diploma hebben gehaald en zich nog niet hebben ingeschreven voor een vervolgopleiding. Ze worden opgespoord door de RMC functie, er worden gesprekken gevoerd over beroepskeuzen samen met loopbaanadviseurs van het MBO. Ze worden net zo lang gevolgd totdat inschrijving heeft plaatsgevonden. Op deze manier wordt absoluut verzuim voorkomen. Aan het begin van het nieuwe schooljaar worden de leerlingen die niet ingeschreven zijn, overgedragen aan de leerplichtambtenaar of de RMC trajectbegeleider.

7. Overlegstructuren, netwerken en samenwerkingsverbanden

7.1 Ingrado

Ingrado, brancheorganisatie voor haar ketenpartners, een overkoepelend advies- en beleidsorgaan voor alle betrokkenen bij leerplicht en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie.

Regionaal overleg georganiseerd door Ingrado vindt twee maal per jaar plaats. Dit overleg is toegankelijk voor alle leerplichtambtenaren uit het arrondissement Alkmaar. In dit overleg informeert het bestuur van Ingrado haar leden over landelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen de vereniging. Daarnaast wordt dit overleg gebruikt voor themabijeenkomsten (bv de Wereldschool) en collegiale consultatie. Twee maal per jaar is er een algemene ledenvergadering.

7.2 Regionale samenwerking leerplichtambtenaren regio Noord Kennemerland

Gemiddeld 4 keer per jaar vindt een regionaal leerplichtoverleg plaats onder voorzitterschap van de gemeente Alkmaar. Hieraan nemen de leerplichtambtenaren van Alkmaar, Bergen, Heiloo, Castricum, Langedijk, Heerhugowaard, Graft-de Rijk en Schermer, deel. De laatste twee gemeenten worden vertegenwoordigd door de leerplichtambtenaren van de gemeente Alkmaar. Middels dit overleg wordt gestreefd naar een eenduidige aanpak van het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten in de regio. Er worden afspraken gemaakt over het te voeren leerplichtbeleid. Hierdoor ontstaat een eenduidig beleid en wordt rechtsongelijkheid voor ouders en leerlingen voorkomen. Het overleg biedt de mogelijkheid tot collegiale consultatie, het delen van deskundigheid en intervisie. Daarnaast worden instellingen uitgenodigd om presentaties te geven. Dit betreft instellingen die raakvlakken hebben met jeugd (bv. ROC, jongerenloket)

7.3 Regionaal Meldpunt- en Coördinatiepunt (RMC)

De wettelijke taken op het gebied van melding en coördinatie begeleiding voor leerplichtige voortijdig schoolverlaters van 16 jaar en ouder, zijn regionaal ondergebracht bij de gemeente Alkmaar. Deze gemeente heeft voor de regio de taak gekregen om het RMC-beleid en de uitvoering daarvan te coördineren. De rijksmiddelen voor VSV/RMC worden via deze gemeente regionaal ingezet. De scholen melden alle VSV-ers bij het RMC. Voor Bergen verzorgt de gemeente Alkmaar de registratie en begeleiding van leerplichtige voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar (leerlingen zonder startkwalificatie). Meldingen van leerplichtige en kwalificatieplichtige VSV-ers afkomstig van het (S)VO worden vanuit het RMC naar de woongemeente doorgegeven voor verdere actie.

7.4 Zorg Advies Team (ZAT)

Vrije school Adriaan Roland Holst, Berger scholengemeenschap en Petrus Canisius College

Het ZorgAdviesTeam vormt een onderdeel van de leerlingenzorg. Het ZAT is een multidisciplinair team dat complementair is aan de zorgstructuur in het onderwijs. In het ZAT komen signalen over problemen van/rond leerlingen (met toestemming van ouder(s)/ verzorger(s)) aan de orde die vragen om een bredere aanpak dan de schoolinterne zorg en/of waar de school aanvullende ondersteuning/hulp nodig acht.

Daarmee heeft het ZAT een koppelfunctie tussen onderwijs en jeugdzorg/hulpverlening. De school kan dan een beroep doen op de expertise die verzameld aanwezig is in het ZAT. Het ZAT kan vervolgens de interne zorgstructuur en de aanwezige expertise binnen de school verder versterken door o.a. een terugkoppeling van de uitkomsten van het ZAT-overleg met de school te communiceren. In de ZAT-samenwerkingsovereenkomst wordt dan ook een aantal afspraken gemaakt op grond waarvan zowel de school als het ZAT zelf houvast heeft en krijgt om de hulpvragen zo goed mogelijk uit te voeren en helderheid te verschaffen over de rol, taak, werkwijze van het ZAT zelf en de verbinding met de school-interne begeleiders. In het ZAT team van de Adriaan Roland Holstschool (ARH), Berger scholengemeenschap (BSG) en Petrus Canisius college (PCC) nemen onderstaande personen/instanties, al naar gelang behoefte, deel: zorgcoördinator, afdelingsleiders, vertegenwoordiger schooldirectie,

politie, GGD-arts, Bureau Jeugdzorg, leerplichtambtenaar, Stichting de Wering (maatschappelijk werk), schoolpsycholoog.

Per school en schooljaar vindt dit overleg circa 4 keer plaats.

Functies van het ZAT:

- problemen van leerlingen in kaart brengen
- een aanpak te formuleren voor ondersteuning of hulpverlening
- indien nodig verwijzen
- het ondersteunen van de leerlingenbegeleiding

7.5 Jeugdveiligheidsoverleg

Eind 2006 is het jeugdveiligheidsoverleg gestart met als doel de overlast gevende en leerplichtige jongeren in beeld te krijgen en met behulp van alle partijen grip te krijgen op deze jongeren, zodat voortijdig schoolverlaten wordt voorkomen. Hierin hebben de burgemeester, de wethouder jeugdzaken, de jeugdcoördinator politie, de coördinator jongerenwerk Stichting Welzijn, de beleidsmedewerker jeugd, ambtenaar openbare orde en veiligheid en leerplichtambtenaar zitting.

7.6 Buurtnetwerk

Een buurtnetwerk heeft als voornaamste doel het vroegtijdig signaleren van problemen bij kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar en het op gang krijgen van de ondersteuning aan ouders daarbij. De signalering vindt plaats door beroepskrachten uit de basisvoorzieningen die met kinderen werken, zoals leerkrachten en leid(st)ers in de kinderopvang, jeugd- en wijkverpleegkundigen en peuterspeelzaalleidsters. Het buurtnetwerk richt zich op de wijk. In het buurtnetwerk kunnen beroepskrachten de problemen die zij rond de ontwikkeling van kinderen signaleren inbrengen. Bij het bespreken van de signalen wordt gewerkt volgens een vastomlijnde methodiek, waarbij het waarborgen van de privacy een belangrijk element is. Samen met andere leden van het netwerk wordt de situatie geanalyseerd en bekeken of er iets en eventueel wat, ondernomen moet worden. Opvoedingsondersteuning en hulpverlening in een zo vroeg mogelijk stadium en zo licht mogelijke vorm is hierbij het uitgangspunt.

Buurtnetwerken in de gemeente Bergen

De gemeente Bergen heeft sinds 2005 een buurtnetwerk voor de kernen Egmond aan Zee, Egmond-Binnen en Egmond aan den Hoef. In 2006 is ook voor de kernen Schoorl, Groet en Camperduin besloten een buurtnetwerk op te zetten. En tenslotte is in 2008 ook voor de kern Bergen een buurtnetwerk opgestart. Na een zorgvuldige evaluatie is besloten de netwerken voor Bergen, Schoorl, Groet en Camperduin met ingang van het schooljaar 2009-2010 samen te voegen.

De coördinator van het buurtnetwerk is zelfstandig gevestigd en vervult sinds september 2006 namens GGD Hollands Noorden de rol van coördinator. In het schooljaar 2009-2010 is elk buurtnetwerk viermaal bij elkaar gekomen.

Het effect van de bijeenkomsten van beide netwerken is dat de betrokken partijen elkaar beter leren kennen; de lijnen tussen de verschillende organisaties lijken korter en effectiever. Deelnemers buurtnetwerk zijn: Kinderopvang, Basisscholen, Jeugdgezondheidszorg, Welzijnswerk, Politie, Bureau Jeugdzorg, Maatschappelijk werk, Leerplichtambtenaar, Verslavingszorg en vanuit het onderwijs nemen of de Schooldirecteuren of de IB-ers deel. Overleg per buurtnetwerk vindt ongeveer 4 keer per jaar plaats.

7.7 Justitieel casusoverleg

In het justitieel casusoverleg worden individuele zaken besproken van jongeren tussen de 12 en 18 jaar die met politie in aanraking zijn gekomen. Als regel komen alleen de zaken aan de orde die door de officier van justitie worden afgedaan, geen Halt-afdoeningen. Deelnemers aan het overleg zijn onder andere het Openbaar Ministerie, de politie en de Raad voor de

Kinderbescherming. De leerplichtambtenaar stemt met de casusregisseur van Raad voor de Kinderbescherming af over de wenselijke aanpak en rolverdeling. Door de werkwijze en de frequentie van het casusoverleg kan de jongere sneller worden bestraft en de ondersteuning krijgen die hij nodig heeft.

7.8 Arrondissementsoverleg

Twee maal per jaar is er een arrondissementsoverleg, waar leerplichtambtenaren (BOA's) de strafrechtelijke aanpak met betrekking tot leerplicht bespreken met het OM, bureau Halt en de Raad van Kinderbescherming. Procedures, termijnen, formulieren, nieuwe ontwikkelingen, uniformiteit en gelijkheid passeren onder andere de revue. Het OM heeft de "Richtlijnen strafrechtelijke aanpak schoolverzuim" opgesteld en er wordt geadviseerd deze in de praktijk aan te houden zodat gelijkheid en uniformiteit ontstaat. In deze richtlijn voor strafvordering zijn het strafvorderings- en transactiebeleid bij overtreding van de Leerplichtwet 1969 vastgelegd.

7.9 Trajectbegeleiders

De leerplichtambtenaar heeft als eerste de zorg voor de aangemelde leerplichtige voortijdige schoolverlaters. Is voor de leerplichtige voortijdige schoolverlater de route 'terug naar onderwijs' niet aan de orde, dan wordt de jongere door de leerplichtambtenaar overgedragen aan trajectbegeleiding. De trajectbegeleiders van het RMC zijn er voor jongeren van 16 tot 23 jaar, die zonder 'startkwalificatie' het onderwijs hebben verlaten. Zij bieden intensieve begeleiding en leiden hen met behulp van diverse instrumenten, terug naar een vorm van onderwijs. Dat kan een full time onderwijs traject zijn, maar ook een werkend leren traject. Jongeren die niet (meer) onderwijsgericht zijn maar over onvoldoende vaardigheden beschikken om zonder hulp de arbeidsmarkt te betreden en geen uitkering hebben, kunnen ook begeleid worden door de RMC. De hulp is een praktische vorm van ondersteuning aan de jongere bijvoorbeeld bij het maken van een scholings- en/of arbeidskeuze, het regelen van tussentrajecten of een training gericht op het aanleren van (beroeps)vaardigheden, het opstellen van CV's en begeleiding bij sollicitatiegesprekken. De trajectbegeleider heeft als eerste de zorg voor de aangemelde niet leerplichtige voortijdige schoolverlaters.

7.10 Jeugdwerkloosheid, Uvw, jongerenloket, ROC, SOZA

De jeugdwerkloosheid is gerelateerd aan de economische groei. Het zijn met name de laagopgeleide jongeren en jongeren zonder startkwalificatie die meer moeite ondervinden zich een plaats te verwerven op de arbeidsmarkt. Een startkwalificatie is een vereiste voor duurzame arbeidsinpassing.

Om te voorkomen dat er een generatie jongeren ontstaat die langdurig afhankelijk is van een uitkering is het van belang dat de gemeente alles in het werk stelt om schooluitval te voorkomen.

Daarbij is het realistisch te erkennen dat voor een deel van deze groep het behalen van een startkwalificatieniveau te hoog gegrepen zal zijn. Begeleiding van jongeren is dan ook een belangrijk instrument om jongeren te betrekken bij de arbeidsmarkt.

De begeleider binnen het *jongerenloket* heeft als eerste de zorg voor de aangemelde niet leerplichtige voortijdige schoolverlaters. Dit betreft dan de onderwijsgerichte jongeren. Jongeren die een wens in de richting van de arbeidsmarkt hebben worden overgedragen aan UWV tenzij er sprake is van ontheffing van de leerplicht. In dat geval blijft de leerplichtambtenaar verantwoordelijk voor de betrokken jongeren tot het einde van het schooljaar / het vervallen van de leerplicht.

De RMC coördinator houdt als deelnemer aan de werkgroep Jongerenloket mede de vinger aan de pols bij optredende knelpunten in de taakuitvoering van het jongerenloket.

De jongerenadviseur van het UWV biedt een intensieve begeleiding aan jongeren met en zonder startkwalificatie in de leeftijd van 16 tot 23 jaar. De jongerenadviseur kan hierbij gebruik maken van meerdere instrumenten, waaronder diverse workshops gericht op

solliciteren, het inzetten van competentietesten die jongeren helpen bij hun verdere keuze ten aanzien van werken en leren.

Verder organiseren zij regelmatig banenmarkten en themabijeenkomsten gericht op werken en/of leren ofwel op maat bemiddeling naar regulier werk binnen Nederland en Europa.

ROC Horizon College, Deelnemers Informatie & Advies (DIA)

Deelnemers Informatie & Advies verstrekt informatie over opleidingen binnen en buiten het Horizon College van MBO tot HBO. Potentiële en zittende deelnemers kunnen een advies krijgen over een te volgen (vervolg)opleiding. Daarnaast heeft DIA een taak in de ondersteuning van deelnemers met een handicap, leerproblemen en/of psycho- sociale problematiek. In het Informatiecentrum zijn diverse materialen beschikbaar over opleidingen binnen heel Nederland en kan er getest worden op beroepskeuze, capaciteiten en dyslexie.

7.11 Wet Investeren in Jongeren (WIJ)

Met de WIJ streeft de regering naar een toename van de arbeidsparticipatie en een beter functionerende arbeidsmarkt en neemt daartoe een reeks van samenhangende maatregelen. Het grootste deel van de jongeren gaat naar school of werkt. Maar er is een deel van de jongeren dat niet meedoet aan onze samenleving. De regering wil deze jongeren activeren en bijstandsafhankelijkheid tegengaan. Het is sociaal niet aanvaardbaar en economisch niet verantwoord dat jongeren langs de zijlijn staan. Om de positie van deze jongeren te verbeteren, acht de regering arbeidsparticipatie van eminent belang. Arbeidsparticipatie beschermt jongeren tegen sociale problemen zoals armoede, sociale uitsluiting, criminaliteit en integratieproblemen. De WIJ strekt ertoe de duurzame arbeidsparticipatie van jongeren tot 27 jaar te bevorderen en te komen tot een substantiële verhoging van hun arbeidsparticipatie. Aldus wordt in hun toekomst geïnvesteerd.

In de WIJ is werkloosheidsrecht voor jongeren tot 27 jaar vastgelegd, die bestuurlijk kan worden gehandhaafd door middel van verplichtende begeleidingstrajecten gericht op scholing op straffe van inhouding op een eventuele uitkering. In dit wetsvoorstel vormt het leren geen doel, maar een middel naar duurzame arbeidsparticipatie.

7.12 Time-outvoorzieningen en projecten

Het aanmeldingspunt voor de zogenaamde time-out voorzieningen is de Permanente Commissie Leerlingenzorg smal (PCL-smal). De zorgcoördinator van de school is verantwoordelijk voor een juiste aanmelding van de leerling voor deze voorzieningen. Een juiste aanmelding omvat in ieder geval een rapport van de leerplichtambtenaar van de betreffende leerling. Het gaat om de volgende voorzieningen/projecten:

a. Rebound

Leerlingen in de rebound verkeren in de situatie dat spoedige terugkeer goed mogelijk is. De duur van de plaatsing is maximaal vier maanden. Na een of twee maanden keert de leerling al parttime terug op de school van herkomst met het doel de tijd op de school uit te breiden naar fulltime. Indien deze doelstelling niet wordt behaald, dan vindt begeleiding naar bijvoorbeeld een ander type of een andere vorm van onderwijs of naar de hulpverlening plaats.

- Opvangklas

De Opvangklas is een bovenschoolse voorziening voor leerlingen van 12 tot 16 jaar die ingeschreven staan in het reguliere onderwijs in de regio Noord-Kennemerland. Het is een samenwerkingsproject van onderwijs, jeugdhulpverlening en de gemeente Alkmaar (als contactgemeente voor de regio) om schooluitval te voorkomen. De grootte van de groep is maximaal 10 leerlingen en het doel is de jongeren terug te laten keren naar het reguliere onderwijs. Dit schooljaar is er door één jongen gebruik gemaakt van de opvangklas. Het eindresultaat was zeer positief. De jongere heeft gekozen voor een vervolgopleiding op het Horizon College.

- *Keerpunt*

Het Keerpunt is een bovenschoolse voorziening voor leerlingen van 12- 16 jaar, die ingeschreven staan in het reguliere onderwijs in de regio Noord-Kennemerland. Het is een voorziening waar onderwijs en (jeugd)hulpverlening samenwerken om schooluitval in de eerste fase te voorkomen. De voorziening bestaat uit drie groepen van maximaal 9 leerlingen; de verblijfsduur varieert afhankelijk van het traject van drie maanden tot maximaal een jaar. De leerlingen worden begeleid in het bijhouden van de lesstof. Van de school van herkomst wordt voldoende inspanning verwacht met betrekking tot het aanleveren en de planning van deze lesstof. Dit is belangrijk met het oog op de terugkeer van de leerling in het reguliere onderwijs. Bij de aanpak van de leerlingen in deze kleine groep wordt veel aandacht besteed aan het verbeteren van sociale vaardigheden en het gedrag. Vaak is een leerling door houding en gedrag en de aanpak van school, zoals die voortvloeit uit de structuur van het reguliere onderwijs, vastgelopen. Vanaf 1-2-2008 is er een klas bijgekomen (derde groep), waardoor de capaciteit voorlopig met 6 tot 8 leerlingen is uitgebreid. Voor het Keerplunt zijn dit schooljaar 4 leerlingen aangemeld en geplaatst.

b. Op de Railstraject

Leerlingen in dit traject zijn heftig in aanvaring gekomen met het VO. Er is sprake van ernstige onregelende gedragsproblemen, vaak onvoldoende gediagnosticeerd. In een aantal situaties wordt de veiligheidsvraag gesteld.

De duur van de plaatsing is maximaal 1 jaar. Tijdens de plaatsing wordt onderzocht of de leerling in aanmerking komt voor een REC 4.5 indicatie. Dit houdt de volgende opties in:

- de leerling wordt geplaatst op een school voor speciaal onderwijs;
- het gedrag van de leerling is van dien aard dat deze, met ondersteuning van een ambulante begeleider, terug kan keren naar een school voor regulier onderwijs;
- de leerling wordt niet geïndiceerd; de leerling wordt teruggeplaatst in het regulier onderwijs of er wordt een ander traject geadviseerd.

Voor het op de rails traject is dit schooljaar geen leerling aangemeld.

c. Schakeltraject of aansluittraject

Een dagbesteding verzorgen voor leerlingen en deze zo mogelijk terug- of doorschakelen naar

een passende vorm van onderwijs of werkend leren. Een aantal van hen wacht op zwaardere

vormen van hulpverlening (uithuisplaatsing). De jongeren kunnen maximaal een jaar verblijven,

hoewel er naar wordt gestreefd de periode van plaatsing zo kort mogelijk te houden.

d. Herstart

Leerplichtige leerlingen die verstoken blijven van onderwijs en waarvoor het niet meer mogelijk om terug te gaan naar hun oude school kunnen door de leerplichtambtenaar aangemeld worden voor Herstart.

Herstart helpt deze langdurige thuiszitters om weer onderwijs te krijgen.

Herstart heeft twee doelstellingen, namelijk:

- bepalen welke school (regulier of speciaal) het beste past bij deze thuiszitters;
- hen weer leren wennen aan het ritme en de regelmaat van naar school gaan.

Om deel te nemen aan Herstart moet een leerling:

- meer dan vier weken thuiszitten, zonder uitzicht op plaatsing op een school;
- bekend zijn bij een leerplichtambtenaar;
- nog geen indicatie hebben van een Commissie voor Indicatiestelling (CvI);
- nog niet in een indicatietraject zitten.

Vanuit Bergen is dit schooljaar geen gebruik gemaakt van herstart.

e. Bureau Arbeidsparticipatie (BAP)

Het BAP is een afdeling van De Spinaker, school voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO), waar leerlingen van 15 tot 20 jaar, die niet meer in aanmerking komen om in reguliere VSO klassen te functioneren, intensief begeleid worden. Doelgroep bestaat uit leerlingen die uitstroommogelijkheden hebben richting vmbo, havo, vwo en mbo. Leerlingen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een WSW of AWBZ indicatie worden rechtstreeks naar arbeid toe geleid. Dit schooljaar is er geen leerling bij het BAP geplaatst.

f. OPDC

OPDC staat voor Orthopedagogisch en -Didactisch Centrum. Het is bedoeld voor leerlingen met doorgaans een weerbarstige combinatie van leer- en gedragsproblemen. Deze combinatie is er de oorzaak van dat deze leerlingen vooralsnog niet van het VMBO kunnen profiteren. Het OPDC biedt ambulante begeleiding (structurele nazorg) aan de uitgeplaatste leerlingen in het VMBO. In een beperkt aantal gevallen vragen VMBO-afdelingen advies aan het OPDC voor leerlingen die geen OPDC-verleden hebben.

g. Oriëntatieonderwijs

Het Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland coördineert het VO aan vreemdelingen die nog zonder Nederlandse status zijn. Deze leerlingen oriënteren zich op de Nederlandse samenleving.

Een aantal leerlingen krijgt na verloop van tijd de officiële status zich in Nederland te mogen vestigen. Een ander aantal niet. Naast maatwerk op het gebied van taal, wordt ook antwoord gegeven op complexe hulpvragen van andere aard.

In schooljaar 2008-2009 is gekozen voor een doorstroommodel. Leerlingen kunnen na een gewennings- en observatieperiode doorstromen naar de reguliere taalklassen. Er zijn momenteel twee taalklassen in regulier VO, één verbonden aan het Petrus Canisius College en één aan het Stedelijk Dalton College Alkmaar.

Het voortbestaan van het Oriëntatie Onderwijs wordt bedreigd vanwege te weinig aanmeldingen.

7.13 Samenwerkingsverband VO (SWV VO)

De scholen voor Voortgezet Onderwijs in Noord-Kennemerland zijn een SWV met elkaar aangegaan om daarmee te beschikken over een samenhangend geheel van zorgvoorzieningen. Daardoor is een gedifferentieerd onderwijs aanbod ontstaan voor leerlingen die een specifieke aanpak behoeven. De inzet van het SWV is gericht op het

realiseren van een ononderbroken schoolloopbaan, het voorkomen van schooluitval en het interveniëren bij dreigende of manifeste schooluitval.

De activiteiten van het SWV zijn grotendeels bestemd voor leerlingen in het vmbo en in het Praktijkonderwijs. De gezamenlijke zorg voor havo- en vwo-leerlingen is in ver gevorderde opbouw. Het SWV beheert twee

bovenschoolse voorzieningen: het Orthopedisch en Didactisch Centrum (OPDC) en de reboundvoorziening met twee afdelingen: de Opvangklas en het Keerpunt. Daarnaast coördineert het SWV het VO aan vreemdelingen.

7.14 Weer samen naar school (WSNS)

De groei van het speciaal onderwijs (voorheen LOM, MLK en IOBK) is binnen het ministerie OC&W als (financieel) probleem onderkend. Een eerste oplossing zag Den Haag in het Weer samen naar school WSNS) concept, waarbij reguliere basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs moesten gaan samenwerken in samenwerkingsverbanden. Binnen een samenwerkingsverband moest eerst een oplossing gevonden worden waarbij het kind met extra zorg vanuit het verband op zijn eigen, reguliere, basisschool zou kunnen blijven. Pas als vastgesteld was dat die extra zorg niet toereikend was zou plaatsing in het speciaal onderwijs aan de orde kunnen komen.

De basisscholen in de gemeente Bergen zijn verdeeld over drie samenwerkingsverbanden WSNS aangesloten.

- Algemeen bijzonder neutraal Samenwerkingsverband "De Basis"
- Stichting Confessioneel Samenwerkingsverband Zorgverbreding Alkmaar e.o.
- Samenwerkingsverband IJmond Noord

7.15 Inspectie van het Onderwijs

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs en valt organisatorisch onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs van (bijna) alle onderwijsinstellingen in Nederland. Dit doen zij onder andere door op de scholen een onderzoek te houden. Leerplicht en de inspectie hebben contact over zaken als verwijdering van leerlingen, toelaatbaarheid van leerlingen, erkennen van scholen (de inspectie van het onderwijs adviseert de leerplichtambtenaar, die vervolgens het advies overneemt) en aanpassen lesprogramma voor een enkele individuele leerling.

7.16 MEE Ondersteuning bij leven met een beperking

Gewoon meedoen met onze maatschappij is voor mensen met een handicap of chronische ziekte vaak een hele opgave. MEE helpt bij vragen over onderwijs, financiën, wonen, werken, vervoer en nog veel meer. Vaak is er meer mogelijk dan men denkt.

De consultants van MEE kunnen samen met de cliënt zijn/haar verwachtingen en wensen over onderwijs specificeren. Daarnaast kunt u gezamenlijk bekijken wat de begeleiders en leerkrachten van diverse scholen bieden. Zo nodig ondersteunen zij bij de aanmelding. Ook is MEE er voor Opvoeding en Ondersteuning. Een kind met een beperking vraagt van ouders en gezinsleden extra zorg en aandacht. MEE geeft naast informatie en advies over opvoedingsvragen ook praktische ondersteuning. MEE kan de diagnostische vraag helpen verhelderen.

Consultanten opvoedkundige ondersteuning bieden verschillende vormen van begeleiding. Speciaal voor ouders organiseert MEE verschillende cursussen. Bijvoorbeeld een speel/leergroep waar onder begeleiding gewerkt wordt aan de ontwikkeling van het kind met een beperking.

Leerplicht verwijst, wanneer nodig, ouders/verzorgers met jongeren met een beperking naar MEE.

7.17 Bureau Jeugdzorg (BJZ)

Ieder kind heeft het recht om op te groeien tot een gezonde en evenwichtige volwassene. Dat gaat niet altijd vanzelf. Soms is hulp nodig voor het kind of de ouders, soms ook voor het hele gezin. Bureau Jeugdzorg Noord-Holland komt op voor de rechten en plichten van kinderen en jongeren (0-18 jaar) in Noord-Holland. Zij helpen en grijpen - waar nodig – in als jongeren problemen ondervinden tijdens het opgroeien. Bijvoorbeeld als er thuis problemen zijn, als sprake is van geweld of seksueel misbruik. Ze helpen als een kind zich misdraagt en bijvoorbeeld steelt of vecht. Maar ook als er problemen zijn op school en het kind veel spijbelt. Bureau Jeugdzorg onderzoekt het verzoek om hulp, bekijkt welke zorg er nodig is en als de problemen in kaart zijn gebracht, verwijst Bureau Jeugdzorg door naar de best passende zorgverlener.

De begeleiding die jongeren nodig hebben, hangt af van de problemen en is erg verschillend. Daarom zijn er bij Bureau Jeugdzorg Noord-Holland verschillende afdelingen. Er zijn afdelingen Jeugdhulpverlening, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Ook is er een Advies- en Meldpunt voor Kindermishandeling en een Crisisdienst. Speciaal voor kinderen is er de Kindertelefoon.

Leerplicht heeft regelmatig contact met de diverse gremia binnen BJZ. Helaas verloopt terugkoppeling vanuit BJZ, die als regievoerder functioneert, niet altijd even soepel. Hierdoor raakt een integrale aanpak van de zorg rond een jongeren in het gedrang. De coördinator van het CJG wordt in de toekomst van deze voorvallen op de hoogte gebracht. Deze zal voor een betere onderlinge afstemming zorg dragen.

7.18 Verwijsindex risicjongeren (VIR)

De VIR is een landelijk digitaal systeem dat risicomeldingen van hulpverleners over jongeren bij

elkaar brengt. Het gaat om jongeren tot 23 bij wie zich problemen voordoen waardoor hun persoonlijke ontwikkeling wordt bedreigd en waardoor zij buiten de maatschappij dreigen te vallen. Hulpverleners uit de jeugdketen die jongeren helpen, melden het risico. Gebruik van de verwijsindex draagt bij aan sneller en beter samenwerken van hulpverleners en gemeenten. Bij een melding betreffende dezelfde jongere worden de betrokken professionals met elkaar in contact gebracht door middel van een signaal. Het signaal bevat slechts de contactgegevens van de betrokken professionals en geen inhoudelijke informatie over de betreffende jongere. De VIR is ondergebracht in de Wet op de Jeugdzorg en per 1 januari 2010 in werking getreden. Leerplicht heeft een workshop gevolgd voor het gebruik van de verwijsindex. Dit schooljaar zijn er 2 jongeren gemeld. Eén match kwam boven, maar die was al bekend bij leerplicht.

7.19 Mens Centraal

Het project Mens Centraal is een systeem dat helpt dienstverleners op tijd de juiste dienstverlening te starten en toont geautoriseerde medewerkers alle relevante klantinformatie. Het systeem draaide al in de gemeente Alkmaar en bij het Jongerenloket en het UWV. In het afgelopen schooljaar zijn de regiogemeenten, dus ook Bergen, aangesloten op Mens Centraal. In Bergen werken de leerplichtambtenaar en de klantmanagers werk en inkomen met het systeem. Zij hebben voor het gebruik een work-shop gevolgd. Door het gebruik van het systeem door verschillende professionals is het mogelijk om jongeren beter te kunnen volgen. Er is beter inzicht in elkaars dienstverlening.

7.20 Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

In 2009 kwam het raadsvoorstel voor het CJG Bergen. Het ontwerpplan CJG is gedateerd op 5 Januari 2010. In dit ontwerp wordt beschreven hoe de gemeente Bergen samen met haar partners vorm wil geven aan het CJG. Op basis van wettelijke regelgeving en het basismodel CJG zijn de doelen beschreven met de resultaten waar onze gemeente de komende jaren aan wil werken.

Binnen het profiel van het CJG is o.a. het schoolmaatschappelijk werk opgenomen en er is een schakel met het onderwijs: Het CJG sluit aan op de Zorg Advies Teams (ZAT) en de locatie gebonden zorgteams in het onderwijs. Voor wat betreft leerplicht is het contact met het CJG summier gestart.

8. Wetswijzigingen en onderzoek regionale samenwerking

8.1 Sociale Verzekeringsbank (SVB)

De leerplichtambtenaren hebben er in 2010 een nieuw instrument bij gekregen: ouders krijgen in principe voor hun 16- of 17-jarige kind alleen nog kinderbijslag wanneer het kind bezig is met het behalen van een startkwalificatie en daarbij voldoet aan de eisen uit de Leerplichtwet. Wanneer er sprake is van absoluut of relatief verzuim kan de leerplichtambtenaar de Sociale Verzekeringsbank (SVB) informeren. De SVB stopt dan de betaling van de kinderbijslag met ingang van het volgende kwartaal. De betaling van de kinderbijslag wordt weer gestart als het verzuim volgens de leerplichtambtenaar is opgeheven. Dit instrument is bij de gemeente Bergen nog niet ingezet. Het zal gelijktijdig met de vernieuwde ambtsinstructie aan het college worden voorgelegd.

8.2 Passend Onderwijs

Passend Onderwijs heeft als doel het huidige systeem voor leerlingen met een extra zorgbehoefte te vereenvoudigen en meer flexibel te maken. De leerling moet meer centraal komen te staan in de organisatie van het onderwijs.

Het voornemen is daarom dat scholen de verantwoordelijkheid krijgen om iedere aangemelde leerling van een passend onderwijsarrangement te voorzien. Scholen krijgen binnen deze zogenaamde zorgplicht de ruimte om het zorgcomponent zodanig in te richten, dat aangesloten wordt bij de behoefte van de leerlingen en de wensen van de ouders. De ouders zijn ook nauw betrokken bij de uitwerking van de zorgplicht. Zij krijgen een aanzienlijk sterkere positie dan nu het geval is.

Het SWV VO heeft in samenwerking met het PO, VO en REC een regionaal netwerk opgezet. In schooljaar 2009-2010 wordt duidelijk dat OC&W meer de regie gaat voeren. Dat komt doordat

de ontwikkeling van onderaf landelijk te weinig innovatie oplevert. OC&W laat de min of meer verplichte koppeling tussen PO en VO los. Daarnaast wil OC&W de geldstroom dusdanig verleggen dat SWV-en (PO en VO) beleidsmatig het voortouw kunnen gaan nemen. Een

groot deel van het totale rugzakbedrag cluster 3 en 4 leerlingen zal toebedeeld worden aan het SWV. Bij het opstellen van dit jaarverslag is inmiddels bekend dat het een jaar is uitgesteld.

Zie voor meer informatie: www.passendonderwijs.nl

8.3 Wijziging leerplichtwet 1969 en andere wetten

Wijziging van de Leerplichtwet 1969, de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs, de Wet studiefinanciering 2000, de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met het treffen van diverse maatregelen ten behoeve van het bestrijden van verzuim en voortijdig schoolverlaten (32356)

Deze wijziging behelst in hoofdzaak het wijzigen van :

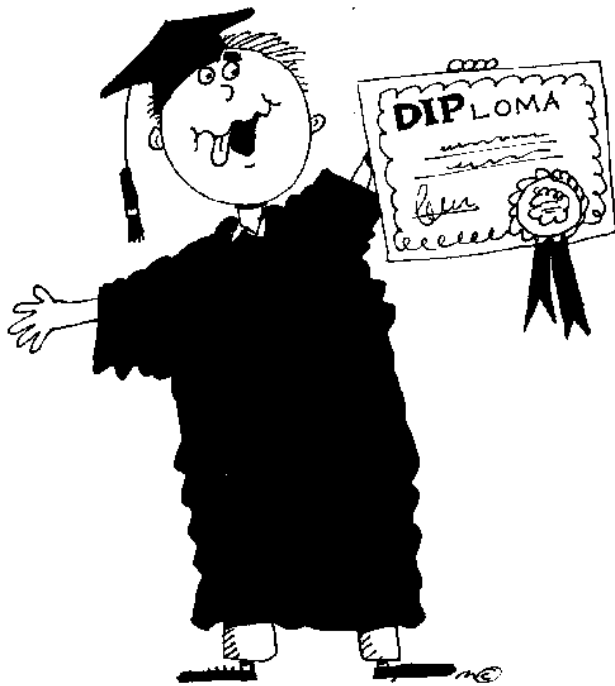
1. de termijn waarbinnen een leerling die is in geschreven op een school of instelling VSV-er wordt als hij deze school of instelling niet meer regelmatig bezoekt. De termijn was één maand en het voorstel is deze om te zetten in een termijn van vier weken.
2. de Leerplichtwet artikel 16. leerplichtambtenaren lid 1. De vet en cursief gedrukte tekst wordt toegevoegd aan lid 1 van artikel 16 die er als volgt komt uit te zien:
“Het toezicht op de naleving van deze wet **anders dan door hoofden** is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe een of meer ambtenaren aan.”
3. de Leerplichtwet door toevoeging van: “**Artikel 16a. Inspectie van het onderwijs** Het toezicht op de naleving van deze wet door de hoofden is opgedragen aan de Inspectie van het onderwijs.”

De wijzigingen opgenomen onder punt 2 en 3 houden in dat de leerplichtambtenaar niet meer het toezicht op de hoofden van de scholen heeft met betrekking tot de naleving van de Leerplichtwet. Deze taak botste in de praktijk vaak met het belang een goede relatie met de hoofden van de scholen te onderhouden in het kader van een goede samenwerking. Het gebeurde dan ook in de praktijk zeer zelden dat de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaakte voor een schoolhoofd. Het ligt in de bedoeling de Inspectie van het onderwijs middels de nieuwe wetgeving deze taak op te dragen. Ook dit wetsvoorstel heeft vertraging opgelopen en is nog niet aangenomen.

8.4 Regionale samenwerking

In het regionale portefeuillehouderoverleg (pfo) wordt gesproken over een regionale samenwerking op het gebied van de leerplichtadministratie. De regio heeft van de gemeente Alkmaar een financiële onderbouwing gevraagd. Deze is door onze beleidsmedewerker nog niet ontvangen. De gemeente Alkmaar heeft advies gevraagd aan Donkelaar & Schüller adviseurs BV. De heer L. van Donkelaar heeft een presentatie gegeven in het pfo. Volgend schooljaar zal verder bezien worden wat de mogelijkheden zijn. Vlak voor de zomervakantie is, naar aanleiding van de presentatie van de heer L. van Donkelaar, besloten ook te kijken naar samenwerking op gebied van Leerplicht.

9. Tot slot

Dit verslag pretendeert niet compleet te zijn, maar heeft wel de bedoeling te laten zien hoe veel omvattend de functie leerplicht is.

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet is opgedragen aan het college, die daartoe één of meerdere ambtenaren aanwijst. Deze zijn voor de uitvoering van hun taken voor een groot deel afhankelijk van de mate waarin anderen hen van informatie voorzien en bereid zijn tot samenwerking. De ervaringen van de leerplichtambtenaren zijn op dit gebied erg positief.

Hierbij bedanken wij, de leerplichtambtenaren, daarom de leerplichtambtenaren in de regio, medewerkers van alle scholen, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, Ambulante

Jeugdbescherming en Jeugdhulpverlening, Advies en Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugdzorg, GGD, GGZ, Onderwijs Inspectie, Justitie/OM, Ingrado (landelijke vereniging van leerplichtambtenaren), Opvangklas/Keerpunt, politie, Herstart, Raad voor de Kinderbescherming, Regionale Meld- en Coördinatiefunctie en Trajectbegeleiding Noord Kennemerland, MEE, Parlan, de REC's (Regionale Expertise Centra), Triversum, voorgedij instellingen en verder niet genoemde instellingen heel hartelijk voor de zeer gewaardeerde samenwerking. Last but not least wil ik de leerplicht ambtenaren, Marjon Krol van Heiloo en Annemieke van Leeuwen van Alkmaar, die er altijd in dit eerste jaar voor mij en de gemeente Bergen waren als adviseurs, ondersteuners en BOA's, bedanken.

Bijlage 1 Verklaringenlijst en afkortingen

Absoluut verzuim	daar is sprake van wanneer een leerplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven
Attributie	rechtstreekse toekenning van een bevoegdheid tot rechtspraak of bestuur aan Nederlandse overheidsorganen. Door attributie wordt een tot dan toe nog niet bestaande bevoegdheid geschapen
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg (ofwel leren en werken)
Beëdiging BOA	een BOA is een functionaris met opsporingsbevoegdheid. Beëdiging uit handen van de korpschef van de regiopolitie (de direct toezichthouder)
Beëdiging leerplichtambtenaar	leerplichtambtenaren worden beëdigd door de burgemeester, artikel 16 lid 1 en 2 leerplichtwet. Tekst artikel 9 leerplichtregeling. (Niet te verwarren met de gangbare beëdiging van een ambtenaar)
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BO	Basis Onderwijs
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg (ofwel vol tijd opleiding)
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
Contactgemeente RMC	in Nederland zijn alle gemeenten verdeeld over 39 RMC-regio's, waarbinnen steeds één gemeente als contactgemeente fungeert
curatieve functie	terugleiden
DUO	IB-groep en CFI vormen per 1 januari 2010 een nieuwe organisatie met de naam Dienst Uitvoering Onderwijs
fte	formatieplaats
G4 gemeenten	de 4 grootste gemeenten van ons land
GBA	Gemeentelijk Basis Administratie
GGD	Gemeentelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
Interconfessioneel	gebaseerd op verschillende geloofsovertuigingen
Key2 onderwijs	software waarbinnen de administratie van leerplicht wordt bijgehouden
Kwalificatieplicht	is de verplichting voor een 16 en 17 jarige om een volledig onderwijsprogramma te volgen dat gericht is op het behalen van een diploma op Havo, VWO of MBO-2 niveau
LPA	leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet 1969
Luxe verzuim	is relatiefverzuim, waarbij een jongere onder schooltijd zonder toestemming op vakantie gaat
Mandateren	het overdragen van bevoegdheden (verantwoordelijkheid blijft bij de mandant /degene die overdraagt)
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
Meerderjarige jongere	een jongere die nog niet de leeftijd van 18 jaar bereikt heeft maar gehuwd of geregistreerd is dan wel gehuwd of geregistreerd is geweest of met toepassing van artikel 253ha meerderjarig zijn verklaard
OM	Openbaar Ministerie
Onze minister	de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OC&W)
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg

PO - Primair Onderwijs	Primair Onderwijs
REC	Regionaal Expertise Centrum, speciale scholen werken samen in een REC
Relatief verzuim	daar is sprake van wanneer een leerling les- of praktijktijd verzuimt zonder geldige reden
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
Schooljaar	1 augustus tot en met 31 juli daaropvolgend
Signaalverzuim	relatiefverzuim, waarbij een jongere regelmatig spijbelt
Startkwalificatie	minimaal een diploma op Havo, VWO of MBO-2 niveau
UWV werkbedrijf	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
Verzuimloket DUO	digitaaloket waar landelijk centraal het verzuim van leerlingen en de afhandeling ervan gemeld wordt
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VWO	Voortgezet Wetenschappelijk Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
Woongemeente	de gemeente waar de jongere woont, ingeschreven staat in de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
ZAT	Zorg- en Adviesteam

Bijlage 2 Instructie voor de leerplichtambtenaar van de Gemeente Bergen 2006

Instructie voor de leerplichtambtenaar van de Gemeente Bergen 2006

Maatschappelijke Zaken
Afdeling welzijn

Instructie voor de leerplichtambtenaar van de Gemeente Bergen 2006

Als bedoeld in artikel 16, lid 4, van de Leerplichtwet 1969

Inhoudsopgave

- Artikel 1. Begripsbepalingen
- Artikel 2. Leerlingenadministratie en controle absoluut verzuim
- Artikel 3. Leerling-dossier
- Artikel 4. Verlof wegens andere gewichtige omstandigheden
- Artikel 5. Relatief verzuim van leerplichtige jongeren
- Artikel 6. Absoluut verzuim
- Artikel 7. (Dreigend) voortijdig schoolverlaten van leerplichtige en niet-leerplichtige jongeren (met inbegrip van verwijdering)
- Artikel 8. Vervangende leerplicht
- Artikel 9. Vrijstelling van partiële leerplicht wegens het volgen van ander onderwijs
- Artikel 10. Vrijstelling van de inschrijvingsplicht
- Artikel 11. Bepalen of een onderwijsvoorziening een school in de zin van de Leerplichtwet is
- Artikel 12. Aanwijzing deskundige
- Artikel 13. Melding aan de Raad voor de Kinderbescherming
- Artikel 14. Melding aan Bureau Jeugdzorg (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK))
- Artikel 15. Melding aan de Arbeidsinspectie
- Artikel 16. Ontheffing toelatingsleeftijd VAVO
- Artikel 17. Jaarverslag
- Artikel 18. Samenwerking in de regio
- Artikel 19. Samenwerking met diensten en instellingen
- Artikel 20. Beleidsontwikkeling
- Artikel 21. Slotbepalingen

Bijlage 1. Toelichting op de instructie

Bijlage 2. Diensten en instellingen waarmee wordt samengewerkt

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze instructie wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Leerplichtwet 1969;
- b. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen;
- c. ambtenaar: de ambtenaar, door het college van de gemeente Bergen benoemd in de functie van leerplichtambtenaar, die de eed of belofte als bedoeld in artikel 16 van de wet heeft afgelegd;
- d. administratief medewerker, een door het college aangewezen administratief ambtenaar;
- e. directeur: hoofd in de zin van artikel 1 onder d van de wet, dat wil zeggen degene die met de leiding van de school of de instelling is belast;
- f. de ouders: de in artikel 2, eerste lid, van de wet bedoelde personen;

Artikel 2. Leerlingenadministratie en controle absoluut verzuim

(artikel 19 Leerplichtwet; artikel 3 Leerplichtregeling)

1. Er is een leerlingenadministratie, die wordt bijgehouden door de administratief medewerker.
2. In de leerlingenadministratie worden de persoonsgegevens opgenomen van alle in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens opgenomen personen in de leeftijd van 3 tot en met 17 jaar (en 18 t/m 23 jaar).
3. Jaarlijks voor 1 augustus verstrekt de afdeling Burgerzaken een volledige lijst van de in lid 2 bedoelde personen en voert de administratief medewerker een volledige controle uit op de juistheid van de leerlingenadministratie.
4. De mutaties in de basisadministratie persoonsgegevens met betrekking tot de in lid 2 bedoelde personen worden twee wekelijks door de afdeling Burgerzaken doorgegeven aan de administratief medewerker.
5. De administratief medewerker neemt namens het college de in- en afschrijvingen van scholen en instellingen als bedoeld in artikel 18 van de wet in ontvangst. De ambtenaar doet zonedig voorstellen aan het college voor het geven van nadere aanwijzingen aan de directeuren, met het oog op een doelmatige uitwisseling van gegevens.
6. De administratief medewerker controleert jaarlijks of de leerlingenlijsten van de scholen en instellingen ontvangen zijn. Hij onderneemt onverwijld actie naar directeuren van scholen en instellingen die in gebreke gebleven zijn.
7. Blijkt uit het contact met de directeur dat deze verwijtbaar in gebreke blijft, dan roept de ambtenaar de directeur op voor een gesprek en zendt hij het proces-verbaal van zijn bevindingen aan de officier van justitie.
8. De ambtenaar kan het college een voorstel doen tot het opleggen van bestuursdwang of een last onder dwangsom jegens de directeur, indien hij van mening is dat deze maatregel kan bijdragen tot het opheffen van de overtreding dan wel het voorkomen van herhaling daarvan.
9. De administratief medewerker controleert namens het college binnen vier weken na aanvang van het schooljaar en telkens binnen twee weken na ontvangst van een mutatiebericht van de afdeling Burgerzaken of alle leerplichtigen en partieel leerplichtigen overeenkomstig de bepalingen van de wet als leerling op een school of onderwijsinstelling zijn ingeschreven. Indien dit niet het geval is, geeft de administratief medewerker de gegevens onverwijld in handen van de ambtenaar, die de acties onderneemt als omschreven in artikel 6 (Absoluut verzuim).

10. De administratief medewerker controleert of een bericht van afschrijving van de ene school gekoppeld is aan een bericht van inschrijving op een andere school. Indien binnen twee weken geen bericht van inschrijving is ontvangen, neemt de administratief medewerker contact op met de ouders van de (partieel) leerplichtige of de directeur van de 'oude' school.
11. De administratief medewerker draagt zorg voor een goede overdracht van de relevante gegevens aan de nieuwe woongemeente als hij bericht ontvangt van inschrijving van een jongere in de basisadministratie persoonsgegevens van een andere gemeente. De ambtenaar bepaalt zonodig welke gegevens uit het leerling-dossier worden overgedragen aan de ambtenaar in de nieuwe woongemeente.

Artikel 3. Leerling-dossier

1. De ambtenaar legt slechts een leerling-dossier aan over een jongere indien de ambtenaar mondelinge, telefonische, e-mail- of schriftelijke contacten heeft met de jongere of derden omtrent diens:
  - a. vervangende leerplicht;
  - b. vrijstelling van inschrijving;
  - c. vrijstelling van schoolbezoek;
  - d. (vermoeden van) absoluut verzuim;
  - e. (vermoeden van) relatief verzuim;
  - f. gedrag dat leidt tot bespreking in een zorgadviesteam;
  - g. gedrag dat leidt tot melding van maatregelen zoals schorsing;
  - h. schoolverlaten zonder startkwalificatie.
2. In de leerlingenadministratie wordt een aantekening gemaakt van het openen van een leerling-dossier.
3. In het leerling-dossier neemt de ambtenaar de volgende gegevens op:
  - a. sociaal-fiscaal nummer, onderwijsnummer of administratienummer;
  - b. voornamen en achternaam;
  - c. geslacht;
  - d. geboortedatum en -plaats;
  - e. nationaliteit;
  - f. etniciteit;
  - g. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke gegevens van de ouders, voogden of verzorgers;
  - h. school (scholen) van inschrijving, met gevolgde klassen en/of onderwijssoort;
  - i. kennisgeving(en) van beroep op vrijstelling van inschrijfplicht;
  - j. kennisgeving(en) van (vermoedelijk) schoolverzuim;
  - k. aanvragen en behandeling van aanvragen voor vrijstelling van schoolbezoek;
  - l. afschrift van correspondentie met betrekking tot de jongere;
  - m. verslagen van gesprekken met dan wel over de jongere;
  - n. aantekeningen en notities met betrekking tot de jongere.
4. De ambtenaar verstrekt slechts gegevens uit het leerling-dossier aan derden binnen de grenzen die daaraan worden gesteld door de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en het Vrijstellingsbesluit Wbp, in het bijzonder artikel 20 van het Vrijstellingsbesluit.

Artikel 4. Verlof wegens andere gewichtige omstandigheden

(artikel 14, derde lid, tweede volzin Leerplichtwet)

1. De gemeente bevestigt de ontvangst van een aanvraag terstond, dat wil zeggen uiterlijk de volgende dag. Indien de periode tussen de ontvangst van de aanvraag en

de aanvang van het gevraagde verlof korter is dan de termijn die redelijkerwijs nodig is om tot een besluit te komen, deelt de ambtenaar dit zo spoedig mogelijk aan de aanvrager mee en wijst hij de aanvrager op de mogelijkheid dat de aanvrager de wet overtreedt indien de aanvraag niet of niet geheel wordt gehonoreerd.

2. De ambtenaar geeft de aanvrager een termijn van ten minste een week en ten hoogste drie weken om een onvolledig ingediende aanvraag aan te vullen.
3. De ambtenaar hoort de directeur over de aanvraag en draagt er zorg voor dat het oordeel van de directeur over de aanvraag schriftelijk wordt vastgelegd.
4. De ambtenaar draagt er zorg voor dat de zienswijze van de aanvrager bij een voorgenomen beslissing die geheel of gedeeltelijk van de aanvraag afwijkt, schriftelijk wordt vastgelegd.
5. De ambtenaar kan de jongere in de gelegenheid stellen zijn zienswijze kenbaar te maken.
6. De ambtenaar kan bepalen op welke plaats aan de directeur, de aanvrager of de jongere de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen aan hem kenbaar te maken.
7. De ambtenaar legt de behandeling van de aanvraag zorgvuldig vast in het leerling-dossier.
8. De ambtenaar kan aan een directeur op diens verzoek advies geven over de behandeling en beoordeling van een aanvraag verlof te verlenen wegens andere gewichtige omstandigheden voor een periode van 10 schooldagen of minder. Indien de ambtenaar een dergelijk advies geeft, deelt de directeur aan de ambtenaar de beslissing op de aanvraag mee.
9. De ambtenaar kan aan de directeurs gevraagd of ongevraagd een advies geven omtrent het te voeren beleid met betrekking tot aanvragen voor verlof wegens andere gewichtige omstandigheden voor 10 schooldagen of minder, met het oog op het bevorderen van de rechtsgelijkheid.

Artikel 5. Relatief verzuim van leerplichtige jongeren

(artikelen 21 en 22 Leerplichtwet)

1. De ambtenaar neemt namens het college de kennisgevingen van (ongeoorloofd) schoolverzuim in ontvangst. Hij legt van de leerling op wie de kennisgeving betrekking heeft een leerling-dossier aan, of voegt de kennisgeving in het reeds aanwezige leerling-dossier.
2. Binnen een week meldt de ambtenaar aan degene die een kennisgeving heeft gedaan welke acties hij naar aanleiding van de kennisgeving onderneemt. Indien de kennisgeving niet door een directeur is gedaan, neemt de ambtenaar binnen een week contact op met de betrokken directeur.
3. De ambtenaar zoekt na ontvangst van een kennisgeving binnen een week contact met de ouders, stelt hen in de gelegenheid om nadere uitleg over het gemelde verzuim te geven en informeert hen over de procedures en eventuele consequenties. Indien het verzuim een jongere van 12 jaar of ouder betreft, zoekt de ambtenaar in beginsel ook contact met de jongere zelf.
4. Zowel van het gesprek met de ouders/verzorgers als met de jongere maakt de ambtenaar een verslag. De ambtenaar verstrekt aan de ouders en/of de jongere op hun verzoek een kopie van het gespreksverslag. Van de gemaakte gespreksverslagen maakt de ambtenaar een notitie in het leerling-dossier.
5. De ambtenaar onderhoudt zo vaak als nodig, op eigen initiatief dan wel op verzoek, contact met de directeur van de school of de door de directeur aangewezen functionaris(sen) belast met de begeleiding van de jongere, met medewerkers van de instelling voor jeugdzorg die met de jongere en/of de ouders contact hebben, en met andere personen waarmee het contact van belang kan zijn om de verzuimsituatie zo vlot mogelijk te beëindigen.
6. De ambtenaar legt een huisbezoek af wanneer hij dat nodig acht.

7. De ambtenaar kan een bemiddelende rol vervullen ten behoeve van de jongere en de ouders bij het zoeken naar een andere school of een zo goed mogelijk passende leerroute.
8. De ambtenaar draagt er zorg voor dat een kennisgeving van verzuim binnen een zo kort mogelijke periode wordt afgehandeld. De hoogste prioriteit ligt bij het beëindigen van de verzuimsituatie. Ter afronding van de afhandeling zendt de ambtenaar in ieder geval een bericht aan degene die de kennisgeving heeft gedaan. De ambtenaar doet mededeling van de afhandeling aan anderen die bij de verzuimsituatie zijn betrokken.
9. Blijkt uit de gesprekken als bedoeld in het derde lid dat geen sprake is van vrijstelling, en blijkt dat sprake kan zijn van verwijtbaar handelen of nalaten van de ouders en/of de jongere die de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt, dan maakt de ambtenaar proces-verbaal op van zijn bevindingen en zendt dit naar de officier van justitie. Indien hij voornemens is proces-verbaal op te maken, roept de ambtenaar de ouders, de jongere van 12 jaar of ouder en de directeur op voor een gesprek, waarbij hij de betrokkenen uitdrukkelijk kenbaar maakt dat hij voornemens is een proces-verbaal op te maken.
10. De ambtenaar is bevoegd het laten opmaken van proces-verbaal achterwege te laten als de ouders en/of de jongere een schriftelijke waarschuwing te geven indien sprake is van
  - verwijtbaar handelen of nalaten, doch geen kennelijke opzet tot het plegen van de overtreding; én
  - een eerste overtreding; én
  - verzuim van lichte aard is (niet meer dan vijf schooldagen).
11. De ambtenaar kan aan het college een voorstel doen tot het opleggen van een last onder dwangsom indien hij van mening is, gezien de achtergrond en aard van de verzuimsituatie, dat deze maatregel kan leiden tot het opheffen van het verzuim dan wel het voorkomen van herhaling daarvan.
12. Zodra de ambtenaar kennisneemt van schoolverzuim waarvan niet door een directeur is kennis gegeven, stelt de ambtenaar een onderzoek in naar de reden waarom de directeur het verzuim niet heeft gemeld. Blijkt de directeur onwillig of nalatig in het nakomen van deze verplichting, dan kan de ambtenaar de directeur horen en proces-verbaal opmaken, waarbij een relaas van de bevindingen van de ambtenaar wordt gevoegd, en dit naar de officier van justitie te zenden.
13. De ambtenaar kan aan het college een voorstel doen tot het opleggen van een last onder dwangsom jegens de directeur indien hij van mening is dat deze maatregel kan bijdragen tot het opheffen van de overtreding dan wel het voorkomen van herhaling daarvan.
14. De ambtenaar kan aan een directeur op diens verzoek advies geven over de aanpak van het verzuim van een bij de school ingeschreven jongere. Indien de ambtenaar een dergelijk advies geeft, deelt de directeur aan de ambtenaar mee op welke wijze hij met het advies omgaat.
15. De ambtenaar kan aan de directeurs gevraagd of ongevraagd een advies geven omtrent het te voeren beleid met betrekking tot het registreren van verzuim en het doen van kennisgevingen van verzuim, met het oog op het bevorderen van een effectief verzuimbestedingsbeleid en de rechtsgelijkheid. De ambtenaar kan directeurs uitnodigen om eerder een kennisgeving van verzuim in te dienen dan de wet voorschrijft indien dat doelmatig is met het oog op de verzuimbesteding.

Artikel 6. Absoluut verzuim

(artikelen 3 en 4b Leerplichtwet)

1. Indien hem blijkt dat een leerplichtige of partieel leerplichtige jongere niet als leerling is ingeschreven zonder dat een grond voor vrijstelling aanwezig is, onderzoekt de

- ambtenaar onmiddellijk, doch in ieder geval binnen één week, of wegens een administratieve onvolkomenheid een bericht van inschrijving ontbreekt.
2. Indien van een administratieve onvolkomenheid niet is gebleken, zoekt de ambtenaar onverwijld contact met de ouders en stelt hen in de gelegenheid om nadere uitleg over het achterwege blijven van een inschrijving te geven. In ieder geval indien het een jongere betreft die de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt, zoekt de ambtenaar tevens contact met de jongere.
  3. Indien de jongere vóór het intreden van de situatie van absoluut verzuim wel op een school of instelling ingeschreven is geweest, neemt de ambtenaar contact op met de directeur van die school of instelling en vraagt diens zienswijze over het opgetreden absolute verzuim.
  4. Artikel 5, leden 4 tot en met 11, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. (Dreigend) voortijdig schoolverlaten van leerplichtige en niet-leerplichtige jongeren (met inbegrip van verwijdering)

(artikel 18, eerste lid, Leerplichtwet, artikelen 28 en 118h WVO, artikelen 47a en 162b WEC, artikelen 8.1.8 en 8.3.2 WEB)

1. De ambtenaar neemt namens het college kennis van een (voorgenomen) beslissing tot verwijdering van een leerling, van een kennisgeving van afschrijving en van de melding van voortijdig schoolverlaten.
2. Als het bericht betrekking heeft op een jongere die niet meer leerplichtig is, draagt de ambtenaar de informatie onverwijld over aan de betrokken RMC-functionaris. In dat geval zijn de overige leden van dit artikel niet van toepassing.
3. De ambtenaar onderzoekt of van de jongere een leerling-dossier aanwezig is. Zonodig draagt de ambtenaar er zorg voor dat een leerling-dossier wordt aangemaakt en dat de melding in het dossier wordt opgenomen.
4. Artikel 5, leden 3 tot en met 11, zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Zodra de ambtenaar kennisneemt van verwijdering die niet overeenkomstig de wettelijke bepalingen is gemeld, stelt de ambtenaar een onderzoek in naar de oorzaak hiervan. Als de directeur onwillig of nalatig is in het nakomen van deze verplichting, dan roept de ambtenaar de directeur op voor een gesprek en zendt hij proces-verbaal (van bevindingen) aan de officier van justitie.
6. De ambtenaar kan aan een directeur op diens verzoek advies geven over de aanpak van het voorkomen van verwijdering van een bij de school ingeschreven jongere. Indien de ambtenaar een dergelijk advies geeft, deelt de directeur aan de ambtenaar mee op welke wijze hij met het advies omgaat.

Artikel 8. Vervangende leerplicht

(artikelen 3a en 3b Leerplichtwet)

1. De ambtenaar besluit namens het college over aanvragen tot het toestaan van vervangende leerplicht, als bedoeld in de artikelen 3a en 3b van de wet.
2. Blijkt aan de ambtenaar dat een jongere vermoedelijk in de omstandigheden verkeert als bedoeld in artikel 3a dan wel 3b van de wet, dan draagt de ambtenaar er zorg voor dat de noodzakelijke gesprekken met betrekking tot het aangepaste onderwijs- en begeleidingsprogramma en de praktijktijd (artikel 3a) dan wel arbeid van lichte aard (artikel 3b) binnen een zo kort mogelijke periode worden gevoerd.
3. De ambtenaar draagt er zorg voor dat de afspraken die in de gesprekken worden gemaakt schriftelijk worden vastgelegd. Hij draagt er zorg voor dat de vastgelegde afspraken in het leerling-dossier worden opgenomen en hij draagt er zorg voor dat degenen die betrokken zijn bij het ontwerpen van het aangepaste onderwijs- en begeleidingsprogramma en de inrichting van de praktijktijd dan wel de arbeid van lichte aard tijdig over de gemaakte afspraken worden geïnformeerd.

4. De ambtenaar draagt er zorg voor dat het programma op voor hen begrijpelijke wijze aan de ouders en de jongere wordt uitgelegd en hij draagt er zorg voor dat de ouders het verzoek tot het toestaan van vervangende leerplicht ondertekenen en indienen.
5. De ambtenaar informeert de Arbeidsinspectie over de toestemming voor vervangende leerplicht die op grond van artikel 3b is verleend.

Artikel 9. Vrijstelling van partiële leerplicht wegens het volgen van ander onderwijs

(artikel 15 Leerplichtwet)

1. De ambtenaar besluit namens het college op een aanvraag tot toepassing van de vrijstelling als bedoeld in artikel 15 van de wet.
2. Bij de beoordeling of de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet, slaat de ambtenaar acht op:
  - de vraag of het onderwijs bijdraagt aan het bereiken van een startkwalificatie; en
  - de vraag of de hoeveelheid tijd die met het onderwijs is gemoeid in redelijke verhouding staat tot de omvang van het onderwijs bij een programma krachtens de partiële leerplicht.

Artikel 10. Vrijstelling van de inschrijvingsplicht

(artikel 5 aanhef en onder a, b en c, artikelen 6, 7, 8 en 9 Leerplichtwet).

1. De ambtenaar neemt namens het college de kennisgeving als bedoeld in artikel 6 van de wet in ontvangst. De gemeente zendt de ouders een ontvangstbevestiging waarin zij mededeelt op welke termijn de ouders een bericht zullen ontvangen over de ontvankelijkheid van het beroep op vrijstelling.
2. Indien het vermoeden bestaat dat ouders een beroep willen doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder a, draagt de ambtenaar er zorg voor dat de aangewezen deskundige op zo kort mogelijke termijn de jongere onderzoekt en een schriftelijke verklaring omtrent de geschiktheid van de jongere geeft.
3. Indien de kennisgeving betrekking heeft op de grond bedoeld in artikel 5 onder a, dan is de termijn voor een bericht aan de ouders niet langer dan twee weken na ontvangst van de verklaring van de deskundige.
4. Indien de ouders een beroep willen doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b, dan is de termijn voor een bericht aan de ouders ten hoogste vier weken. Als gegronde redenen aanwezig zijn voor een langere termijn, dan deelt de ambtenaar deze termijn binnen vier weken aan de ouders mee.
5. Indien de ouders een beroep doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b, dan onderzoekt de ambtenaar de bij de kennisgeving overgelegde bescheiden. Hij nodigt de ouders uit voor een mondelinge toelichting op het beroep. Hij onderzoekt of de bedenkingen daadwerkelijk de richting van het onderwijs betreffen. Hij gaat na of de jongere eerder op een school of instelling ingeschreven is geweest.
6. In een bericht aan de ouders, deelt de ambtenaar aan de ouders mee of de ontvangen kennisgeving voldoet aan de eisen van de wet.
7. Indien de kennisgeving niet aan de eisen van de wet voldoet, geeft de ambtenaar de ouders een redelijke termijn, die doorgaans niet langer zal zijn dan vier weken, om de jongere alsnog in te schrijven op een school of instelling.
8. Indien de kennisgeving wel aan de eisen van de wet voldoet, deelt de ambtenaar aan de ouders mee voor welke periode de vrijstelling geldt en voor welke datum zij een kennisgeving moeten indienen indien zij opnieuw een beroep op een vrijstellingsgrond willen doen.
9. Indien de kennisgeving betrekking heeft op de grond bedoeld in artikel 5 onder c, en de omstandigheden zijn van dien aard dat (nog) geen verklaring van de directeur van de buiten Nederland gelegen school of inrichting van onderwijs kan worden overgelegd, dan deelt de ambtenaar aan de ouders mee op welke wijze, en op welk

moment, door hen zal moeten worden aangetoond dat de jongere in het buitenland onderwijs heeft genoten.

10. De ambtenaar informeert de Arbeidsinspectie over de vrijstelling van de inschrijvingsplicht als deze betrekking heeft op jongeren die 16 jaar of ouder zijn.

Artikel 11. Bepalen of een onderwijsvoorziening een school in de zin van de Leerplichtwet is

(artikelen 19 en 1, aanhef en onder b, ten derde, Leerplichtwet)

1. Indien ouders aangeven dat zij voldoen aan hun verplichtingen krachtens de Leerplichtwet doordat hun kind gebruikmaakt van een niet uit de openbare kas bekostigde of aangewezen onderwijsvoorziening, dan neemt de ambtenaar contact op met de onderwijsinspectie met het verzoek een onderzoek in te stellen en een advies uit te brengen over de vraag of de onderwijsvoorziening kan worden beschouwd als een school in de zin van de Leerplichtwet.
2. De ambtenaar geeft aan de ouders dan wel aan degene die de onderwijsvoorziening instandhoudt de gelegenheid hun zienswijze op het advies van de inspectie te geven.
3. In de periode dat het onderzoek plaatsvindt, beschouwt de ambtenaar de onderwijsvoorziening als een school in de zin van de Leerplichtwet.
4. De ambtenaar beslist gemotiveerd, mede gezien het advies van de onderwijsinspectie en de eventueel daarnaast ingebrachte zienswijzen, of naar zijn oordeel sprake is van een school in de zin van de Leerplichtwet.

Artikel 12. Aanwijzing deskundige

(artikel 7 Leerplichtwet)

De ambtenaar doet aan het college telkens wanneer dat nodig is een voorstel tot aanwijzing van een arts, pedagoog of psycholoog die een verklaring omtrent de geschiktheid tot toelating tot een school of instelling afgeeft.

Artikel 13. Melding aan de Raad voor de Kinderbescherming

(artikel 22, lid 4 Leerplichtwet)

Indien de ambtenaar proces-verbaal aan de officier van justitie zendt met betrekking tot ouders dan wel een jongere die reeds eerder zijn respectievelijk is veroordeeld wegens overtreding van de wet, dan zendt hij een afschrift van het proces-verbaal naar de Raad voor de Kinderbescherming.

Artikel 14. Melding aan Bureau Jeugdzorg

Indien de ambtenaar bij een onderzoek tot het vermoeden komt van verwaarlozing van de belangen van een kind, kan hij een rapport van zijn bevindingen naar het Bureau Jeugdzorg (AMK) sturen met het verzoek om een onderzoek te doen. Hij deelt zijn beslissing om een rapport aan het Bureau Jeugdzorg te zenden mee aan de betrokken ouders. Hij neemt het rapport op in het leerling-dossier.

Artikel 15. Melding aan de Arbeidsinspectie

(artikel 23 Leerplichtwet)

De ambtenaar draagt zorg voor een goede informatieverstrekking aan de Arbeidsinspectie met betrekking tot:

- a. jongeren waarvoor vervangende leerplicht is goedgekeurd op grond van artikel 3b van de wet;

- b. jongeren waarvoor vrijstelling van de inschrijfplicht bestaat op grond van artikel 5, onder a of b, van de wet, en die 16 jaar of ouder zijn;
- c. jongeren waarvan hij bemerkt dat deze in strijd met de voorschriften arbeid verrichten.

Artikel 16. Ontheffing toelatingsleeftijd VAVO

(Tijdelijke regeling toelating voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (VAVO), artikel 2)

1. De ambtenaar neemt namens de gemeente de aanvragen tot ontheffing van de leeftijdsgrens in ontvangst die krachtens de Tijdelijke regeling toelating voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (Uitleg Gele Katern 31a, 17 december 1997, nadien gewijzigd) bij de gemeente worden ingediend.
2. De ambtenaar gaat na of het verlenen van ontheffing in het belang is van de jongere (in termen van de tijdelijke regeling: de aspirant-deelnemer), mede gezien de informatie die in het leerling-dossier over de jongere aanwezig is. Zonodig neemt de ambtenaar hiertoe contact op met de jongere of met de school die de jongere laatstelijk bezocht. De ambtenaar vraagt advies over het verlenen van ontheffing aan het RMC-adviesteam
3. De ambtenaar neemt namens de gemeente een besluit op de aanvraag en verzorgt de correspondentie met de instelling en de jongere.

Artikel 17. Jaarverslag

(artikel 25 Leerplichtwet)

1. De ambtenaar doet ieder jaar een voorstel aan het college voor het jaarlijks voor 1 oktober uit te brengen verslag aan de gemeenteraad over het in het afgesloten schooljaar in de gemeente gevoerde leerplichtbeleid.
2. De ambtenaar kan overleg voeren met de instanties en organisaties wier handelen (mede) in het voorstel voor het jaarlijkse verslag aan de orde wordt gesteld.
3. De ambtenaar en de administratief medewerker dragen er zorg voor dat de gegevens voor het jaarlijks aan de minister uit te brengen verslag inzake de omvang en behandeling van het schoolverzuim voor 16 oktober, volgend op het schooljaar, beschikbaar zijn.

Artikel 18. Samenwerking in de regio

(artikel 16, lid 4 onder c Leerplichtwet)

1. De ambtenaar voert ten minste driemaal per jaar overleg met de ambtenaren van de andere gemeenten in de regio over de uitvoering van de taken krachtens de Leerplichtwet. De ambtenaar neemt zonodig het initiatief tot het bijeenroepen van het bedoelde overleg. Hij neemt een samenvatting van hetgeen in het overleg is besproken op in zijn voorstel voor het jaarlijkse verslag over het gevoerde beleid.
2. De ambtenaar draagt bij aan een optimaal toezicht op de naleving van de wet door in het regionale overleg voorstellen in te brengen over onderwerpen waarvoor regionale afspraken bijdragen aan een doelmatige bestrijding van schoolverzuim en/of voortijdig schoolverlaten.

Tot deze onderwerpen behoren in ieder geval:

- afspraken over het onderhouden van contacten met scholen in de regio waar leerlingen uit meerdere gemeenten uit de regio zijn ingeschreven;
- afspraken over de beleidsregels met betrekking tot de scholen in de regio;
- afspraken over de adviezen met betrekking tot het beleid die leerplichtambtenaren uit de regio geven aan de scholen in de regio;

- afspraken over de organisatie en inhoud van de contacten met de regionaal werkende instellingen op het gebied van jeugdzorg en de aansluiting tussen onderwijs en arbeid;
  - afspraken over de organisatie en inhoud van het overleg met het Openbaar Ministerie.
3. De ambtenaar doet in het regionale overleg zonnodig voorstellen over:
    - de toepassing van artikel 14 van de wet (vrijstellingsgronden);
    - de richtlijnen op regionaal niveau inzake het verlenen van verlof op grond van artikel 11 aanhef en onder f en g van de wet (extra vakantieverlof respectievelijk andere gewichtige omstandigheden);
    - de wijze waarop contact wordt onderhouden met de officier van justitie in het kader van de toepassing van artikel 22 van de wet (onderzoek door de ambtenaar).
  4. De ambtenaar pleegt overleg met de ambtenaar van de woongemeente van een jongere indien de ambtenaar in zijn contacten met scholen, instellingen of instanties bemerkt dat sprake kan zijn van een overtreding van de wet of een bedreiging van de schoolloopbaan van de jongere die niet is ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.

Artikel 19. Samenwerking met diensten en instellingen

(artikel 16, lid 4 onder d Leerplichtwet)

De ambtenaar werkt samen met een of meer van de instellingen opgenomen in bijlage 2, zo vaak hij, de betrokken ouders of jongere dat nuttig of wenselijk acht met het oog op een zo goed mogelijk verlopende schoolloopbaan van de jongere.

Artikel 20. Beleidsontwikkeling

1. De ambtenaar draagt er zorg voor dat de ervaringen met de uitvoering van de leerplichttaken binnen de gemeente, kwantitatief en kwalitatief, op een systematische wijze worden verzameld en zorgt voor de verwerking hiervan in voorstellen voor aanpassingen van het gemeentelijke beleid.
2. De ambtenaar blijft goed op de hoogte van de regionale, provinciale en landelijke ontwikkelingen die voor de uitvoering van de leerplichttaken van belang zijn en zorgt voor de verwerking van die ontwikkelingen in voorstellen voor aanpassingen van het gemeentelijke beleid.

Artikel 21. Slotbepalingen

1. Het vaststellen van deze instructie wordt bekendgemaakt aan de scholen en instellingen waar leerlingen uit Bergen staan ingeschreven en aan de in bijlage 2 genoemde instellingen, door toezending van dit besluit.
2. Deze instructie treedt in werking 14 dagen na de dag van bekendmaking in het plaatselijke weekblad 'De Duinstreek'. Op dat tijdstip vervalt het besluit van 1 januari 2001. Zaken die op het tijdstip van inwerkingtreding bij de ambtenaar in behandeling zijn, worden zo veel mogelijk overeenkomstig deze instructie behandeld, tenzij de belangen van de jongere daardoor geschaad worden.
3. De regeling wordt aangehaald als 'Instructie voor de leerplichtambtenaar van de gemeente Bergen 2006.'

Bijlage 3 Leerplicht in cijfers

Onderstaand een beknopte weergave van de meldingen schoolverzuim en de diverse contacten. Een uitwerking en uitsplitsing van de meldingen van scholen en aanvullende informatie zal worden beschreven in het jaarverslag leerplicht 2006-2007.

Aantal leerlingen gemeente Bergen schooljaar	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
leerplichtigen			01-08-2006	01-08-2007	01-08-2008	1-8-2009
4 jarigen (nog niet leerplichtig) :			324	308	306	288
leerplichtige jongeren (5 t/m 16 jaar)*		4776	4410	4478	4408	4374
kwalificatie leerplichtigen (17 jarigen)		387	343	331	380	362
Verzuim						
Relatief (signaal) verzuimmeldingen (spijbelen):	45	69	69	68	61	85
Relatief (Luxe) verzuimmeldingen (vakantie):	-	3	2	9	19	13
Absoluut verzuim (niet ingeschreven) :	1	1	2	1	1	3
Proces Verbaal:	3	6	5	13	18	5
Zorgmelding (AMK)	-	3	2	2	0	0
Vrijstellingen leerplicht:						
Artikel 3 a en b	-	2	3	4	7	2
Artikel 4	-	8	4	0	0	0
Artikel 5 a	-	0	0	0	0	3
Artikel 5 b	0	0	0	0	0	0
Artikel 5 c	1	13	8	0	0	1
Artikel 15	2	3	3	5	15	13
Artikel 11 (verlof gewichtige omstandigheden)	2	0	0	4	1	1
Verzoeken inzake VAVO (volwassenen onderwijs):	1	7	5	14	5	6 aanvr., 1 gehonoreerd
Verwijzing naar Reboundvoorziening opvangklas, keerpunt, Herstart, op de rails.			5	8	5	5
Contacten met leerlingen, scholen, zorginstellingen,etc.:						
Totaal aantal leerlingendossiers	78	125	167	210	287	243
Preventieactiviteiten vanuit diverse overleggen	-	8	26	20	11	
Bemiddeling	-	31	55	84	93	85
Te laat komen				7	18	34
ZAT overleg: Pcc, Bsg, ARH	-	8	9	11	11	12
Regio-overleg leerplichtambtenaren	4	4	4	4	4	4
buurtnetwerk	-		8	10	12	8

Opmerking

Om een indicatie te geven wat één verzuimmelding kan betekenen volgt onderstaand een opsomming van de acties welke allemaal ondernomen(kunnen) worden .

- school meldt verzuim
- contact tussen de leerplichtambtenaar en school in verband met aanpak
- uitnodigingsbrief naar ouders en leerling
- informatie inwinnen bij diverse instanties (Bureau Jeugd, reclassering, school etc.)
- gesprek met ouders en leerling
- terugkoppeling school, hulpverlening etc.
- multidisciplinair overleg
- proces verbaal
- zoeken naar nieuwe school/opleidingsmogelijkheden
- alternatieve trajecten bespreken.